

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

VOL. I.
సంపుటము ౧

జెన్న పట్టణము 1914 సం॥ జూలై నెల 30 వ తేది గురువారము.
ఆనందనామ సంవత్సర శ్రావణ శుద్ధ అష్టమి ౮.

No. 104
సంచిక ౧౦౪

శ్రీరామదాసుచరిత్రము

ఇయ్యది కొండవల్లెయనేటి గ్రామమునందు జన్మించి ధర్మనియందు కైంకర్యము చేసిన గోపన్న యను పేరుగల రామ దాసుగారి జైధవమును తెలుపుచున్నది. ఇతను నియోగి బ్రాహ్మణుడు. శ్రీరామభక్తుడు. ఇందు భద్రాచలమాహాత్మ్యమును గోపన్న వృత్తరీతిగా రామనామమంతయు సుపదేశించుటయు శ్రీరామలవారి యనుగ్రహమువలన భద్రాచలమున తానీయ తహశీల్దార్ పని నిర్వహించుచు, తహశీల్దార్ పనిలో తాను కర్మాగ్రుస్తైకమును భూములచేసి శ్రీరామచంద్రుని ప్రాకారమంటపములు నిర్మించుటయు, బ్రాహ్మణసంతకర్పణచేయుటయు, మొదలుగాగల విషయములుగలవు. ఇట్లు తానీయభక్తును అడిగినప్పుడు లేదనగా వారు చెప్పాలయం దుంది. అందు పదేరానికర్పణలననుభవించి తుదకు శ్రీరామలింగానియందు ప్రాణమును త్యజించుటను నిశ్చయించిరి. శ్రీరామలక్ష్మణులు ఆరులకులవరహాలు తానీయకు ఆరాధి తీసుకొనివచ్చి ఇచ్చి రసీయభక్తు లొని, శ్రీరామదాసుగారి కిచ్చింది అంతర్ధానైతి, తానీయ ప్రాణకాలమున వైకమునువారి పంథానించి శ్రీరామదాసువారిని పిలువనంటి ఆరులకులవరహాలు వారికి యిచ్చింది శ్రీభద్రనిగియందు శ్రీరామలవారికి కైంకర్యమును చేయుచు ప్రార్థించి సమీపమున నుండు గ్రామములను తూడ శ్రీరామలవారికి మాన్యముగా నొనగను, తానీయకులకగా మండినను భగవత్ప్రీ టాక్షముకల్ల లభ్యమగుటచే రామదాసు వారిని తమింపుము ఆనేకవిధములుగా ప్రార్థించెను. శ్రీరామదాసుగారు భద్ర నిగి యందు శ్రీరామలవల భూమిధనుల కైంకర్యములను జేసి వారు పంపిన దివ్యనిమానము వారొకొంది, పునరావృత్తిరహి తమైన మోక్షస్వామాప్యభవించి పొందిరి. ఇందు భగవద్భాగవతులందరుమంచి అనందించుటకై భద్రనిగియందు ప్రస్తుతమునకు ఆరులకులను, అందరి నీతా రామ లక్ష్మణుల ప్రతిమయు, రామదాసువారు కల్పించునట్టి పొందిన నావశేషమును, రామదాసుకు తానీయ తహశీల్దార్ పని యిచ్చుటయు, రామదాసును భటులు తానీయకుడకు కట్టెమట్టుటయు, శ్రీరామ లక్ష్మణులు తానీయ కు ప్రత్యక్షమై ఆరులకులు తెచ్చియుచ్చుటయు, శ్రీరామలక్ష్మణులు తానీయ శవధారయై రసీయ రామదాసుకు యిచ్చుట యు, రామదాసువారు ఆరులకులవరహాలు శ్రీరామలవారికి యిచ్చింది కైంకర్యముచేయుటయు మొదలుగాగల ఆతి మందగ్రహార భటులును కేర్పలుచే మేలైనకాలికో జైండు శేయబడియున్నది. దీనివేం రు. 0-12-0

వలయునామ:— ఆర్. పెంకటేశ్వర్ ఆన్డ్ కంపెనీ, క్రాష్ట్ర మద్రాస్.

ఓటోమోహిని

“ఓటో, ఓటో” అని ముందు పేరు పెట్టుకొని పనిచేయుచున్న ఆత్మలు జయలుగోరిరి. మా ఓటో మోహిని యను ఆత్మలు మెట్టమెదట యెటులేని గ్రహానిని గడించినవరకు పులినిబారి నక్క నాతలెట్టుకొనికట్టు ఈజెప్త ఆత్మలు బయలుదేరి బహుశు పాద చేయుచున్నవి. కాబట్టి ఓటో అను పేరు ముందు పెట్టుకొనినంత మౌనా ఆయత్మలును గని మోసపోతుడు. ఓటోమోహినిని మౌనా మోహిని నుటవలన పాదామ్ము స్పృహకాదు. ఓటోమోహినియొక్క విశేషము లివి.

- (1) ఓటోమోహిని :—ఒకసారి జ్వలించిన రామకొనినెత్తిపాత వాలుగు కోణాలవరకు వాననలోప, పొత్తుని యజ్ఞపురోహితవారికి 100 రూపులు బహుమతి యిచ్చెదము.
- (2) ఓటోమోహినిని రామకొనినెత్తిపాత వాలుగు కోణాలవరకు వాననలోప, పొత్తుని యజ్ఞపురోహితవారికి 100 రూపులు బహుమతి యిచ్చెదము.
- (3) ఓటోమోహినికి ఆనేకమంది మహారాజులు, రాజులు, జమీందారులు, శ్రీమంతులు, వక్రీస్లు సాధారణులు సయినను ఆమనిని కేవలంకొలది యోగ్యతాపత్రముల నిచ్చియున్నారు.
- (4) మైసూరు ప్రవక్తములలోను, ఇతిహాసాలలోను బంగారు పత్రములు వారి ప్రాశస్త్యముకలయి ఒసంగిరి.
- (5) ఓటోమోహినివారు ఈ ఆత్మలు బాగుగలేదని యజ్ఞపురోహితవారికి 100 రూపుల యిచ్చెదమన భుంజున మగ కెప్ప సామానియనున్నారని పోతక ఆత్మలును స్పష్టించి మోసముచేయువాడు నోరు మెదల్చలేకయున్నారు. ఈయిట్లు ప్రతిదినము కందలకువందలు ఎగిరిపోవుచున్నవి. ఏదెందెందలాను ఇతే. ఏ గాటకుమలలోను ఇతే. ఎచ్చటను ఇతే.

1. జెన్న గ్రామ స్థావరముల యడ్డీ 1-కి 2-0-0. 1-దాం యడ్డీ 0-12-0. ఓటోమోహిని నెంపెండుకార్డు డబ్బా 1-కి 0-12-0 (ఈకార్డు 12 తిమ్మకగా పంపబడవు.)

అన్ని పోటులలోను ఏకేంట్లు కావలయును. వర్తకులకు కెప్పలు లేవు యిచ్చుటకును. పోటు ఏకేంట్లు—మా భగవాన్ దాస్ చున్నీలాలు అందు కంపెనీ, 177 చైవాబాదు రోడ్, మదరాసు.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

ప్రతివారము జేలకుజేలు విక్రయము.
దీని 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే
తలసెప్పుల నూన్పును. వాయువుపొల్ల బావును
చార్పిపుసెప్పుల నూరదోలును. చర్మరోగ్యాదు
నివారములికలచే హిందూజాతియును
తెయారుచేయుటకు ముండును.
సువాసనగలిగియుండును.
దీనిని విదేశములలోకూడ గుర్తులున్నవి.
కుంభాక్షతీ చూచినిన తెయారు (యెగుప్టు)

—ఆంధ్రప్రదేశ్ కాకా ర్కాలయము, పోస్టువాక్కు నెం. 212, మద్రాసు.

క్రొమప్టన్ ఇంజనీరింగు కంపెనీ, మదరాసు.

ప్రింటింగు ప్రెస్సులు,
రయిసు మిల్లులు,
పిండి మిల్లులు,
నీరుతోడు యంత్రములు,

మొదలగు వాటినిబ్బిటిని అవిరచలన గాని, గ్యాసువలన గాని, నూనెవలన గాని, లేక విద్యుత్ శక్తి (ఎలక్ట్రిసిటీ) వలన గాని, నడపింపవలయు ననుచును

ఎస్టిమేటులకు, స్కి-ములకు
మాకు తప్పక వ్రాయవలసినది

మానవ్య ఎలక్ట్రిక్ సామానులు, జగరలు
యింజనీరింగు సామానులు విశేషముగా గలవు.

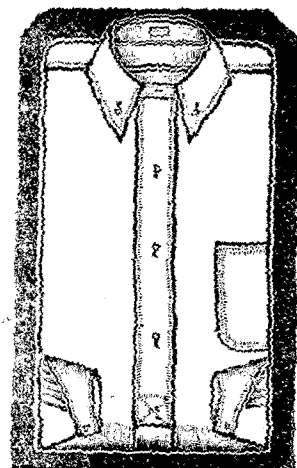
మేము ఎంగల్ ఇచ్చు లాక్రొమోటోగ్లు అయిలు
లకు వేరెంటులము.

చిరునామా:—

నెం 7, ఆర్మీనియన్ వీడ్, మదరాసు.

The Crompton Engineering Co.,
7, Armenian Street, MADRAS.

టైల్ వస్త్రము.

మొదటికి ము క్రిందవస్త్రం
చేక 1-కి రు. 18-8.
రెండవకి ము క్రిందవస్త్రం
చేక 12-0.
సాధారణకి ము క్రిందవస్త్రం
10-8.
ఇంకో ము క్రిందవస్త్రం
చేక 1-కి రు. 2-4
వ్రాయున క్రింద
మొదటికి ము క్రిందవస్త్రం
చేక 12-0.
అందుకు ము క్రిందవస్త్రం
చేక 10-8.

మి యూరికి దగ్గరనున్న క్రొమప్టన్ మే 1-కి
లండను ప్రేసింగు కం, 87/88 నతక బాదు, ము
LONDON TRADING CO
37/38 Rattan Bazar Road, M

అనుభూత్యాయుక్తేన నిలయమువారి
సోపానములు.

1. స్వతంత్రము. (గారంటీ) ఎన్ని సంవత్సరములనుండియైనను, వాతమువలనగాని, మరయేరంగమువలనగాని మురిసిపోయిన కారణముగాని, చేతులుగాని, అందుమాడుబు ధృవయోగించిన యంత్రాసాధనములతో కలుగును. అనేకమందికి బాగుపడినది. వెల బుడ్డి 1-కి 4-0-0.
  2. గంభీర కర్మము. ఇదివర కన్న దు నెవ్వరేలేని తయారు చేయుచుండలేదు. చాల విచారణనైనది కనిపెట్టబడినది. కుష్టు వలన, కడుపునొప్పివలన, దీనివంటివలన లేదు. వెల. కు 1-కి 1-0-0.
  3. ప్రణవాళి. (పలాశ్రి) ఎట్టి య సాధ్యముగ వుండన వలసినగా మారును. వెల డబ్బీ 1-కి 0-8-0.
  4. గంభీర వాతకేళము. ఇది మాడుపుతలలో నెట్టిగ జ్వనించు మును, రూపుమాపును. వెల డబ్బీ 1-కి 0-4-0.
  5. స్వదేశి కాశి పొదుము. ఇది పలువిధములగు మూలికలచే తయారుచేయబడినది. ధాతువుస్థిని, పెత్తకాంతిని మి క్కిలి యుపయుక్తము. వెల డబ్బీ 1-కి 0-6-0.
- టి. పి. శ్రీనివాసాచార్యులు. అంతు, సన్.
- అనుభూత్యాయుక్తేన నిలయం, శ్రీరామతీర్థం, విశాఖపట్టణం.

కుచ్చీలు, మంచములు, బీరువలు.

మావద్ద మీయింటి నలంకరించు సామానులన్నియు సులభక్రయముగకు దొరకును. చెన్న పట్టణములో మాకంటే చతుకగా నమ్మువారు లేరు.

మడత కుచ్చీ	1-కి	1-2-0
కాక్ వన్ కుచ్చీ సాదా	"	2-2-0
డిబ్బో చేతులుగలది	"	3-12-0
ఇనుపమడత మంచము కాక్ వన్ గలది సింగిల్		10-0-0
డిబ్బో స్పింగుది		13-8-0
మట్టరకం స్పింగు		12-0-0
స్పింగుతో టాపు సయితముగల ఇనుపమంచము (సింగిలు)		16-8-0
బీరువలు 8x4 అడుగులు		17-0-0
డిబ్బో 5x8 1/2 23-0-0	డిబ్బో మేలురకం	30-0-0
పడకకుచ్చీ అనే సోఫా కుచ్చీ పేముది		8-8-0

కాటలాగులో అనేక సామానులు గలవు. వ్రాసిన వారికి పంపెదము.

పి. ఎస్. పొన్ను స్వామి పిల్లై అంతుసన్
కాలికట్ మేకర్సు 41/42 గాటర్ బజారువీధి, మదరాసు.

చక్కని సువాసనగల నెంట్లును ప్రేమించువారు

ఆటోదిల్ బహార్ (రిజిస్టరు)

అనుప్రాగ్నేయల కుష్టోపబడిన అత్తరుపయోగింపవలయును. మనోహరమయినది, సువాసనగలది, చాలకాలము వాసన యుండునది, కొన్ని వీర్వగచబడిన పుష్పములనుండి మాత్రమే తయారు. చేయబడినట్టిది. ఇందు మధ్యసారము చేర్చబడలేదు. నీచేతిరుమాలు మీదగాని, కొటుమీదగాని కొన్ని బొట్లను వేసికొనినయెడల సువాసనలతో గూడిన పుష్పతోట లోనే గూర్చున్నట్లుండును. ఈ అద్భుతమైన వేయిరకముల పుష్పములనుండి తీయబడిన అత్తరు యొక్క సువాసననుభవించుటకయి ఆటోదిల్ బహార్ యివ్వమని మీదగ్గిరనున్న సాపురపరు నడుగవలయును వారితావున లేదేని మాకు వ్రాయుడు. చిన్నబుడ్డి విలున 0-8-0, మధ్యతరగతిబుడ్డి 0-12-0, 1/2 బొమ్మ అత్తరుగల పెద్దసయిబుడ్డి 2-0-0 ఈ అత్తరులో మరగలేట్టబడి ఘుమఘుమ గాచుచుండు కార్డులు డబ్బో 1-కి 0-10-0. వి. పి. ఖర్చుకొనువారును భరించవలయును.

సోలు ఎంట్లు-అంగ్లో ఇండియన్ డ్రెస్ కమికల్ కంపెనీ, 155 జూమా మసీదు. బొంబాయి.

మదరాసు ఏజెంట్లు:— మెహత పురుషోత్తం మూర్తి నెం 29, నై నాబజారు రోడ్డు, ప్రవరు బజారునమీపం. మదరాసు.

సర్వ జీవన్.

ధాతుపుష్టిమందు లన్నిటికి తల్లి.

ఇది సంజీవనానికి ఒక వనమూలిక. ఇదియే మన పూర్వీకుల అతిరహస్యపు ఔషధము. దీనిప్రభావము కనుగొనవలయునన్న రాత్రి పరుండబోవు సమయమున పుచ్చుకొనిన కొన్ని నిమిషములలో దానిప్రభావము కనపడును. నపుంస కత్తము పోగొట్టుటకు యంతకుమించినది లేదు. జన్మేంద్రియ దుర్బినియోగముచేతను మూత్రద్వారంబులకు సంభవించెడి అనేకవ్యాధులను పోగొట్టుటలో రాజువంటిది. రక్తమును శుభ్రపరచి నరములకు పలుత్వమును దేహమునకు బలమును కాంతియు నిచ్చును. 20 విధములగు మేహములను మొదలంట నాశనము చేయుటలో సంజీవనమంటిది "సర్వజీవన్" ఇది శ్రీలు, పురుషులు, బాలురు వృద్ధులు అందరును నుపయోగించవచ్చును. ఇది పుచ్చుకొనినయెడల వృద్ధాప్యము నశించి మిగుల బలమును ఆయుర్వృద్ధి యుకలుగును.

వెల టిన్న 1-కి 2-0-0 పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

ప్రొఫెసర్ జి. యస్. నాయుడు,
(13-5-14) కలియుగభీమ.
16కృష్ణపు మొదలివీధి, తిరువల్లిక్కేణి మదరాసు.

విజ్ఞాపనము.

చందాదారులు అడ్రెసులు వగయిరా మార్పుటకయి యుత్తరములు వ్రాయునప్పుడు పత్రికలు మాకు చేరలేదని వ్రాయువారు ఏయే తేదిల పత్రికలుచేరలేదో వ్రాయనియెడల జవాబు లొసంగుటకు వీలులేదు. గాన పత్రిక గానితేదిలు స్పష్టముగా వ్రాయవలయును.

తాము దినపత్రిక చందాదారులో, వారపత్రిక చందాదారులో వాసినయెడల చాలసలువుగా నుండుటయేగాక వారికి జవాబులు త్వరగా నొసంగబడగలవు. వారిపేరవచ్చు పత్రికలమీద ముద్రింపించిన పేరును నెంబరుతోగూడ చించి పంపినయెడల మాకు పని అతిసులభముగాన, అందరట్లు చేయుటకు వేడబడుచున్నారు.

కొందఱు విలేఖకులుకాగితము రెండు ప్రక్కలును జలుగుగావ్రాసి పంపుచున్నారు. రెండు ప్రక్కలు వ్రాయుటలో ముద్రణాకార్యము మిక్కిలి కష్టమగుచున్నది. కావున దయయుంచి విరళముగా కాగితమునకు ఒకవైపుననే వ్రాసి పంపుదురుగాకయని ప్రార్థించుచున్నాము. [ఆం. ప. సం.]

నోటీసు.

ముందు వారపత్రికకు చందాదారులయి ఇప్పుడు దినపత్రికకు చందాదారులయిన వారికి వారపత్రికతో నవశ్యములేదేని వారపత్రికపై అప్పుతోవచ్చు పేరును చించి నెంబరుతో సహా పంపవలయునని వేడుచున్నాము. అప్పుడే వారపత్రిక బాబతువారికి బాకీయున్న సొమ్ము దినపత్రిక చిత్రాలో జేర్చబడును. వ్యవస్థాపకుడు.

కలరాకు సిద్ధోషధము

౧౦౦-కీ-౯౯-గుణము.

తప్పకయేదశలోనున్ననుగాని కలరాను కుదుర్చును
మూత్రమును ధారాళముగను ఉష్ణమును స్థిరముగను
వుంచును.

ఇతరదుర్గుణముల రానివ్వదు.

కర్పూరాద్యరిష్టం - బు-౧ 0=12=0. మాత్రమే.
విషాచి సంజీవిని - మా-౧౨

ప్యాకింగు పోస్టేజి వేరు.

అధికముగా గోరువారు దగ్గిరరైలుస్టేషనును వెలుపవలెను.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యు,

ఎ. వి. యస్. ఏ. యం. బి.

ఆయుర్వేదాశ్రమం,

జి. టి. మదరాస్.

తెలిగ్రాం ఆడ్రసు
పండిట్, మదరాస్.

ఇది దేహమునందుబుట్టు నెత్తురుగడ్డలను మరియు సకల చర్మరోగములను బాగుజేయును. కీళ్ళబొట్టు, పాతవాయువుపొట్టు, రసపట్టు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్నిరోగములను దీనివలన పోగును. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాడితంతువులకు శుష్టినిగలిగించును. నెత్తురును శుద్ధిచేసి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును. ఒక సీసముందును వాడిన తోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండుసీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును.

డా॥ గు డి. బి. సావంత్. ౧౪౪. ఫనసవాడి. నం. ౨. బొంబాయి
Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2. Bombay.

పాగయోడల రాకపోకలు.

చెన్నై పురిసౌకాశ్రయమునం దున్నవి.

1914 సం॥ జూలై నెల 30-వ తేది

ప్రీతురు పేరు.	బయలుదేరిన స్థలము.	తేది.	పోయెడి స్థలము.	తేది.
ఎక్ మా	నాగపట్నం	28	రంగూను	31
మక్ కెట్	కడలూరు	28	లండను	30
క్లన్ లిడ్జె	లివర్ పూలు	28	కలకత్తా	4 అగు

రానున్నవి.

మచేదూరు	బొంబాయి	29 జూలై	కలకత్తా	29 జూలై
రాజా	బాబా	29	కలకత్తా	29
హ్యూట్స్	రంగూను	28	—	—
అండ్లూట్	సెటల్	30	కలకత్తా	30
కోబూర్	న్యూయార్క్	30	కలకత్తా	—
డండోలా	జేనైస్	2 అగు	కలకత్తా	4
చెనాల్	కలకత్తా	2	డెమిరా	4
హవిల్ దాన్	బొంబాయి	28	కలకత్తా	29
సి. రోబర్ట్స్	బొంబాయి	2	లండను	4
సి. ఆఫ్ మద్రా	కాకినాడ	4	లండను	6
టీసా	ప్రెయిట్సు	5	ప్రెయిట్సు	6
కాల్మింగ్	న్యూయార్క్	6	—	—
నూమిడియా	కలకత్తా	7	ట్రీస్టు	8
మనోరా	లండను	9	కలకత్తా	10

ఈ తేదీలలో కొంచెము మార్పుండును.

వాతావరణ స్థితి

1914 సం॥ జూలై నెల 30-వ తేది

ప్రదేశములు.	జూలై 30 తేదికి ఉన్న ఉష్ణోగ్రతలు.	తేదీ 24 గంటలలో నీడను ఉష్ణోగ్రత.		వర్షపాతము.		
		ఉష్ణోగ్రత.	తేదీ 24 గంటలలో ఉష్ణోగ్రత.	తేదీ 24 గంటలలో వర్షపాతము.	తేదీ 24 గంటలలో వర్షపాతము.	తేదీ 24 గంటలలో వర్షపాతము.
కోలాలపురము	29.519	83.3	79.0	...	27.15	15.61
వాల్తేరు	29.594	74.8	73.9	0.54	15.62	11.60
కాకినాడ	29.629	79.0	77.0	0.04	16.20	12.09
బందరు	29.642	79.9	77.2	...	13.39	12.34
గుంటూరు	...	79.0	75.0	...	10.16	...
సిల్లూరు	29.690	89.8	75.1	0.29	5.39	5.03
మద్రాసు	29.705	98.1	77.3	0.04	5.10	7.37
కడలూరు	29.711	94.1	79.5	...	5.14	6.25
నాగపట్టణము	29.716	97.5	79.8	...	2.57	5.75
కోలంబూ	29.788	85.3	76.4	0.02	31.79	33.52
తిరువనంతపురము	29.790	83.2	75.6	0.20	34.69	33.36
కొచ్చిక్	29.795	77.5	72.9	0.17	57.12	67.06
కల్లికోట	29.765	75.2	73.9	1.04	76.48	76.24
మంగళూరు	29.747	76.3	74.6	1.07	83.77	81.24
బొంబాయి	29.610	77.4	76.2	2.95	40.71	48.90
హైదరాబాదు	29.591	72.6	70.6	0.43	22.74	12.02
అనంతపురము	...	80.0	76.1	...	4.66	6.47
బళ్లారి	29.645	75.7	75.5	...	3.40	6.61
కర్నూలు	29.650	75.9	72.1	0.44	8.70	9.61
కడప	29.674	79.2	75.2	0.24	9.29	8.94
తెంగుళూరు	29.725	70.0	66.6	...	12.74	12.58
కొడేకనాల	22.705	59.5	55.6	...	20.54	18.83
ఉదకమండలము	22.922	58.5	54.8	...	22.64	25.10
కోయంబూర్	...	...	...	...	...	...
శెల్లూరు	29.705	80.7	78.0	0.10	8.17	11.57
సేలము	29.707	78.0	74.2	...	11.07	13.77
తిరుచనాపల్లి	29.727	83.8	79.1	...	2.74	7.71
పుదుకోట	29.747	85.0	79.6	...	5.54	8.72
మధుర	29.736	84.7	80.2	...	4.90	8.38
హిరునల్వేలి	...	...	...	...	0.98	5.32

బంగాళాఖాతమునందు వాయుభారము హెచ్చినది.

బొంబాయిలోను, దక్కనులోను, కొంచెము తగ్గినది, పశ్చిమ తీరమున దప్ప మిగిలినభాగమునందు గాడ్పుల తీరము తగ్గియున్నది. పుష్కమోష్ణ పరిమాణము సాధారణముగా తగ్గియున్నది. రాజధానియొక్క దక్షిణభాగమునను, మైసూరు

లోను, పగటిపూట వేడిమి సాధారణముగనున్నది. వాయువు లో చెమ్మకృత్తియైనది. మబ్బులు దట్టముగానున్నవి. పడమటి తీరమున వర్షపాతముగా కురియుచున్నది. దక్కనులోను, దత్తమండలములందును, సర్కారులలోను, జులలుపడినవి

నూతన:— రాజధాని తూర్పుభాగమున నెద్దవానలు కురియవచ్చును.

ఆర్. ఎల్. ఎల్. జోన్సు

వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు

సానియ, రాష్ట్రీయ, వార్తలు.

తెంపాకీ సబుకోర్టు:— బడ్జెట్ లో నొక తెంపాకీ సబుకోర్టును స్థాపించుటకు దొరతనమువారు మంజూరుచేసిరి.

చెన్నై పురి అన్నదాన సమాజము:— క్రిక్ కేఫులగు కానుకను ఆదికేశవులు కట్టిగా తీసమాజమునకు 500 రూపాయలిచ్చిరి.

ఇంగ్లాండునకు బోతులు:— షికాపుర వాస్తవ్యులగు షి. కేమగిరిరావు డి. ఏ. గారు డి. సి. ఎల్. వారిమధ్య పరీక్షల నడవించుటకై ఇంగ్లాండునకు బోయిరి.

ఏ. డి. హ్యూయ:— చెన్నై పురి మహానగర సభమందిరమునందీ మహానగరము సాంపత్తికి కోర్టునము జరుపుటకై తేపటి శుక్రవారము 5-30 గంటలకు సభ జరుగును.

పర్యాయపు మోసగాళ్లు లిటరరీ యూనియన్:— నిన్న సాయంత్రము 5-30 గంటలకు ఆనీబీసెంటుగ్గు గారు హిందూదేశ చరిత్రయొక్క ప్రయోజనముగూర్చి ఉపన్యాసించిరి. సి. పి. రామస్వామయ్యగారు సభాధిపత్యము వహించిరి.

రావుబహద్దరు రంగాచార్యులవారు:— రాజధాని కళా కాలలో సంస్కృత పండితులగున, ప్రాచ్యలిఖిత పుస్తక భాండాగారమునకు హ్యూరేటరుగనున్న ప్రాచ్యసరు రంగాచార్యులవారికి బదిలీచేయవచ్చునని సుండియ, పరిలోనుండి చాలించుకొనుటకు దొరతనమువారు సమ్మతించిరి.

యూరోపియన్ వర్తకసంఘము:— హిందూ వాతము కంపెనీ భాగస్వామియగు సి. జె. హిగ్గుగారు కార్పొరేషన్ ప్రతినిధిగను, స్పెక్ సర్ కంపెనీ భాగస్వామియగు జె. డి. రాజ్ కుమారులు భాగస్వామి ప్రతినిధిగను, యూరోపియన్ వర్తకసంఘమువారిచే నెన్నుకొనబడిరి.

రాయపురము కేటు పేయరులు:— రాయపురములోని తాటి డిపో దగ్గర పంపింగు ప్రేమను ప్రక్కనున్న ఖాన్ డిపో మును కార్పొరేషనువారు వేలమునై కేన్సనాయిలు కంపెనీ వారికి గొట్టివేసిరి. వీరిచట నొక నెద్ద కరననాయిలు తొట్టి గట్టింప దలచిరి. ప్రజలు సాయంసమయములందు తిరుగుటకే సలము వినియోగింప బడుచున్నది. అందఱున నీ స్థలమును కంపెనీవారి కిచ్చుట అక్రమమని కేటుపేయరు లొక తంపిని గవర్నరుగారికి బంపిరి.

నడిమితిరువూరు రాజీగారి అభ్యుదయము:— నడిమితిరువూరు జమీదారుగారివై వారిభార్య శ్రీరాజావెల్లంకి వేంకటచిన్నమ్మరావు బహద్దరు జమీదారిగారుచెజవాడనూకొన్నందు తెచ్చిన అభ్యుదయము ఆగష్టు 19వ తేదికి వాయిదావేయబడినది. వాదిగారిపక్షమున అద్యుతుని వేంకటరావుగారును, ప్రతివాదిగారి పక్షమున వెల్లెట్టిలివీరయ్యగారును, వకా నామాలు వాఖలు చేసినారు. ప్రతివాదిగారిపక్షమున ఆగస్టునకు వాయిదా కోరినందున తిరిగివాయిదా వేయబడినది.

స్వీడన్ సభ: మా బందరు విశేషముడిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:— మా యూరోపియన్ స్వీడన్ సభలోని సభ్యులమును స్థాపించినారు. కడింగి హుమంతరావు పంతులు గాంగ్రాసనాధి పతిగను, వారిమధ్య జగన్నాథరావు మును నూరి వీరభద్రయ్యగారు కార్యకర్తలముఖమున వియమింపబడిరి. ఈ సంఘమువారికి క్రింద జూరీస్ డిస్ కం చాలా తక్కువగానున్నదనియు, క్రింద యా యధికారమును సరిగా విభజింపుదనియు, క్రింద నొక మహాజనుల పేర్లుకొనియున్నారు. ఇట్లు కార్యయవాదము జరిగెను కోర్టులో న్యాయవాదుల కొరత వేరగునందుకుట మిక్కిలి కొంచెమును. జులై 19వ తేదికి ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. కోర్టులోని కోర్టులలో న్యాయవాదులందును తమ పనివచ్చును. సమాప్తం ద్వర్వంగాని. లేక నేలకైగాని మార్పుండను. న్యాయవాది సంఘము వారు దీనివిషయమైకూడ క్రింద శ్రద్ధతీసికొనియెదగని నమ్ముచున్నాను.

పార్లమెంటు సభ.

హిందూ దేశముగూర్చి చర్చ.

హిందూదేశపుగూరి యుద్వ్యోగకాలనదిమితి.

జూలై 2, 1914. కే. డి. కిసుగారి ప్రశ్న:— ఇండియా గవర్నర్ జనరలు—వైస్రాయిగారు, ఉద్యోగకాలనియతి లేక నియమితులగుదురా? వారిస్థానమున వేటొకరు నియమింపబడు వజరు నా యధికారకాలనియతిని గూర్చిన విన్నపముల ప్రహించి, మంత్రిగారికి బంపుట కారనికి స్వాతంత్ర్యము గలదా? మంత్రిగారికి నేరగా వచ్చునట్టియు, ఇండియా గవర్నర్ మెంటువారు పంపునట్టియు, విన్నపముల బరిష్కరించుటకు మంత్రిగా నధికారము క్కలా?

ఆస్పిక్రమమంత్రిగారి యుత్తరము:— ప్రశ్నలోని మొదటి రెండభాగములకు జవాబు, అవునని, శ్రీవారి యనుగ్రహము మంత్రిగారి సమ్మతిమునకు నట్టివిన్నపములు కొనిరా, కార్యదర్శిగారు, యుక్తమనితలచిన స్వతంత్రులై యున్నారు. అనిరి వ భాగమునకు జవాబు.

ప్రశ్న:— కార్యదర్శిగారి నాలోచనసభతో గూడి యుండువారా? ఇండియా కవుల్నికొవిషయమై ప్రస్తుత చూలోచనలోనుండు రద్దుపాటు జరిగినవిందను నిశ్చయముగా నుండునా?

ఉత్తరము:— కార్యదర్శి పదస్థునింగూర్చియే నేకకాణించినది.

మె. స్విట్జర్: మెర్సిలోగారి ప్రశ్న:—

ప్ర ఈ విషయమై యొకంతసంతోషము గావున నింకొక ప్రశ్న. రాజపత్రికి హిందూదేశమును వీడితొడనే యా ప్రాతినిధ్య మంతరించుటలేదా? మరల నియమితులగుటకై వారు కొనునాచారముగలదా? కన్జన్ ప్రభువుగా రజ్జన్ రియండ్లేదా?

ఉ. లిఖితరూపముగా నీపుట్న కుత్తక మొనగి యున్నాను.

జమిందార్ పత్రిక చేసిన ఆపీలు.

మె. మారెల్ దొరగా డిట్లు ప్రశ్నించె:— ముద్రా కాలలసనముక్తింద పంబాలు గవర్నర్ మెంటువారు వై పత్రికా ముద్రాయంత్రమును స్వాధీనపఱచుకొనిన విషయమై పంబాలుముఖ్యన్యాయస్థాన మంద చేయబడిన విన్నపస్వరసానము కార్యదర్శిగారు గమనించిరా?

రాజధాని భంగమునకు గాని, సంక్షోభమునకు గాని, పరికొల్పిన, ప్రభుత్వ చర్యను సాక్షేపముగా విమర్శించుచు రివ్యాసముల బ్రకటించి నందులకు మాత్రమే గాజపత్రిక ప్రాయ మానముగా నిశ్చయించి, విశేషవ్యాపకము గల యొక హిందూదేశీయ దిన పత్రికకు స్వస్వామ్యము గల వారికి, వారి ముద్రాయంత్రాది సాధనముల లాసికొనుటకు గాకు L 800 జరిమాన విధించుటయు నా యంత్రులని ఫలముగా మీకు తెలియునా? ముద్రాయంత్ర కాననమందలి మరమ్మల యవస్థయస్వభావమునుబట్టి, ముద్రాధికారులు నమకట్టు గానినను ప్రభుత్వాధికారాకాంత మైనపుడు న్యాయస్థానముల విన్నవించుకొనుట నిరాకార ప్రార్థక విషయమై, స్థానిక ప్రభుత్వము వారు నిశ్చయించు నే విమర్శనపేసి ప్రకటించిన పత్రికాధిపతులకు జరిమానా, ముద్రాయంత్రములు ప్రభుత్వాధికారులగుట, తప్పని వగు చున్నవనియు నెఱుంగుదురా? ఈ ముద్రాయంత్ర కాననము వలన సాయము వై దినపత్రికా విషయమై తీవ్రతరమని యుతొంగి యాపత్రికా న్యవహారము నింకను విమర్శించిన నుష్ట నొసంగుదురా?

ఉ. వై పత్రికా ముద్రాయంత్రాధికారి విన్నపముపై పంబాలుకొల్పువారు చేసిన తీర్పుయొక్క గంగ్రహము తంత్రములముగ నా కార్యస్థానము చేరిననీ, సమగ్రముగ నీర్పుని రిక్షించుచున్నాము. ఆ వ్యాసములు నిర్ణయములకు సంపాదకుని సమర్థకము నంగీకరించుట కలనుకాదని న్యాయస్థానమువారు నిర్ణయించిరి. ఆ వ్యాసములు కాసున నోల్లంపుమునకును, గూతు కమునకును, నుద్రేకించుననిగా నాముద్రాకానికి కారకం తెలిసియుండుననియు నట్టి ప్రాచుర్యం. మీ నివాసంబున వేటొకదావాలో కలకత్తా మోక్షాత్మ ప్రధాన న్యాయము యుల్లడించిన యట్టి ప్రాయము, ముద్రాయంత్ర కాననముగూని వేటొక ప్రకరణముక్తింద చర్యకు సంబంధించినట్లే యున్నది.

మె. ప్రింస్ట్ గాన్ ప్రశ్న:— వై పత్రికాధిపతికి విధించినదండనము దృష్టియందుంచి, యొకతేర నిట్టికోసాగోప జాభ్యుదయములు సాంబంధ్యంబు నిండినా వచ్చును వా రా భూపింతురా?

మె. మారెల్ గారి ప్రశ్న:— ఈదండనము, మాట వరుసకు, నాతడుచేసిన నేరమునకు నెంతయు సమరూపముగామి సత్యమేకదా? ఇందులకేదేని పరిహారము చిత్త మనుమి. యము కార్యదర్శి గా నాలోచించురా?

ఉ:— అయ్యది న్యాయస్థానాధీనవిషయము.

కృష్ణా నది వరదలు.

కృష్ణా గుంటూరుమండలములందలి గ్రామములు కొన్ని మునుగుట.

దూకుకరమగు కృష్ణాంతము.

[కృష్ణానదిరాంగి ఆంధ్రప్రదేశ్ 20 అడుగులు ప్రవహించుచున్నది. కట్టలుతేగి కృష్ణా గుంటూరు మండలములందలి కొన్ని గ్రామములు కొట్టుకొనిపోయినవి. పశువులకు మేతయు, మనుష్యులకాహారమును, లేక జరులు పడుచున్న పట్లను వర్షించుచు మాతావృష్టానమునకువచ్చిన కొన్ని జాబులు ప్రకటించుచున్నాము. అవివర్తమాంకి వివరములను మాచదువరులు సంపూర్ణముగా చెలువ వ్రాశింతులు. ఆం. ప. సం.]

I

(మా గుంటూరువిలేజుకుని యొద్దనుండి)

ఈనెల 28 తేదీనుండి కృష్ణానదీవాహ మంతకంతకు హెచ్చుచున్నది. ఇంకను నీరువచ్చునని తంతి సమాచారములు వచ్చుచున్నవి. గుంటూరు తాలూకాలోని మంగళగిరి దివిజ నులో శ్రీ శంకు జలప్రళయముగనున్నది. రాయపూడిమండలం కృష్ణానదీపాలెం వెలగపూడి వెంకటసాలెం మొదలగు చాలగ్రామముల చుట్టు కృష్ణ వరదలు వ్యాప్తమయి జనుల కన్నములేక పశువులకు మేతలేక అల్లాడుచున్నారు. సుగుణాకర జన్మభూమి ముఖమెట్టిదియో యనుసామితి యాగ్రామవాసులందు తార్కాణముగ నున్నది. వీరు ప్రాణములు బోగొట్టు కొనుటకైన నొప్పుకొను చున్నారు గాని యక్కడ నుంచి నీటిలోమునిగియున్న యిండ్లు విడచినచుట్ట కంగీకరించుటలేదు. మంగళగిరి సబుమేజస్ట్రీటు గారును గుంటూరు సబు మేజస్ట్రీటు గారును పొకయోడలమీద నక్కడికిబోయి తగుసహాయములు జేయుచున్నారు. గుంటూరు డిప్యూటీ కలెక్టరు హబీబుల్లాసాహెబుగారు ఉండవల్లి రేవునొద్దనున్నారు. కలెక్టరు రాయగారిక్కడికి గుంటూరునుండి పోవుటయందును తిరిగి వచ్చుటయందును హెటారుబండిని జక్కగ వినియోగించుచున్నారు. సర్కారు ద్రవ్యమును ధారాశయగ వినియోగించుచున్నట్లు వాడుకకలిగి యున్నది. ఈ ప్రాంతముల వారిట్టి యిబ్బందులకు నలవాటుపడ్డ వారే. వాని కిది క్రొత్తకాదు. కాబట్టి దీనివలనయైన చింత జనులకంతగా లేదు. గుంటూరు నుండి బెజవాడకుబోవు జనులకిమై రయిలుబండ్లు పట్టుట లేదు. ఇదియంతయు వేడుక జూడబోవు జనముగాని శ్రమపడు వారికు సహాయమున బోవునదికాదు.

ఇదియిటులండ పాతూరు గ్రామమునొద్ద కృష్ణవడమ టికరకట్టన 4వ మైలులో కరకట్టతేగి యొకగండిపడి, కృష్ణ ప్రవాహ మొకటి గుండిమెద నూతక్కి గ్రామముల మీదుగా పోయి యనేక గ్రామములను నీటిలోముంచి, కాలువలను తొలగి వేపల్లె తెనాలితాలూకాలవై బడినది. వల్లభాపురము నొద్ద మరియొక గండి పడ్డట్లు వాడుక గలిగియున్నది. పడమటి గట్టుకాలువ తేగినది. ఇంక ననేక కాలువలుతేగి, కృష్ణ నీరంతయు సముద్రమువలె ననేక గ్రామముల ముట్టడించుచున్నది. పాతూరు గండియొద్ద గుంటూరు తహసీలుదారు బ్రహ్మయ్య పంతులు గారున్నారు. అప్పడప్పుడు కలెక్టరుగారు వెల్లి చూచుచున్నారు. ఇంజనీరు లట్టెగారు పాతూరులోని గండి యొద్ద బహుశ్రద్ధగ పంచేసి యప్పుడు తెనాలిరేపల్లె తాలూకాలకు వెళ్లినారు. అక్కడినితి గతులు చాగులేదు ఏ. ఓ. తగవుల విధజనము తూముల సంఖ్యతగ్గించుట, మొదలగు వికల్పములకు తోడు ఈయంప్రదము కూడ తటస్థించినది. తెనాలి రేపల్లె తాలూకాల రయితుల గతియేమగునో ముందుగాని తెలియదు. భూమి లీగంవ్వరము పంతుట నున్న. కిక్కురియ్యక తప్పుదు. రిమిషన్ మాట కలలోని వాడ. ఇది యిటులుండ చప్పలి తెనాలి తాలూకాలలో వరదముంపు గ్రామము లలోని జనులాలి విచారిండుటకు తెనాలి తాలూకా డిప్యూటీ కలెక్టరు కక్తనత్సల నాయకుగారు వెల్లియున్నారు. వారు కృష్ణలు, సింగం పుచ్చుకొనుటకు సిద్ధముగ నున్నారు. వారి జలన నేమిపనులు జరగలనో ముందు తెలియవలసి యున్నది. కలెక్టరు రాయగారు రాప్రాంతములకు బోలేరు. వీరు ఉండవల్లికి వెంటారు బండిమీద పోవుచు వచ్చుచుండుట నిప్రమయోజనము.

ఇప్పుడు కరకట్టపై 19 అడుగుల నీరువచ్చినది. ఇంక పుచ్చును. ఇప్పుడు మాకలెక్టరుగారు రేమిచేయుదురో చూడవలసియున్నది. ఈలోలోనుండు రివిన్యూ అధికార్లందరూ విండియచేసెను. యూనియన్లు కలికముగ నై నకులేరు. ఇట్టి

యంప్రదమములు వచ్చినప్పుడు యిండియన్ కలెక్టరులు పనికి రారని యిదివరకే యూరోపియనులు చెప్పుచున్నారు. అది యథార్థము కాదని మా రాయగారు ప్రవపర్వలలో లేనో చూడవలసియున్నది. పదిసంవత్సరములక్రింద వచ్చిన గొప్ప వరదలలో నప్పటి సబుకలెక్టరుగనున్న యల్. టి. హార్నిసగారు చేసిన శ్రమకును ఇప్పుడు కలెక్టరు రాయగారుచేయు శ్రమకును హస్తీకతాంతము వార యున్నదని యిక్కడిజనులకు కొనుచున్నారు.

ఇంతటినైన మా కలెక్టరుగారు రాప్రాంతములకుబోయి యతి యిబ్బందులలోనున్న రయితులకుఁ దదితరులకుఁదమ సానుభూతి కనుబఱచి యిండియనులు కలెక్టరుపనికి తప్పకతగుదురు ముమ్మాటికి దగుదురని ప్రభుత్వమువారికి దోషింపజేయుదురని నమ్ముచున్నాను. కృష్ణానది తూర్పుదిశ యెట్లుగానున్నదో యక్కడివారు బ్రచురించిన బాగుండును. బందరువారిక్కరయిన దమప్రతికీ సంకతులు వ్రాయకబోవుట శోచనీయము. ఇక్కడైన కృష్ణజిల్లాలోని దేశాభిమానులుకృష్ణవరదలవిషయమైన సంకతులు దమ పత్రికామాలంబున వెల్లడించెదరని నమ్ముచున్నాను.

II

(ఒకరయితు దగ్గరనుండి)

ఈనెల 28 వ తేదీ మాడుంటల 15 నిమిషములకు కృష్ణ వెల్లువను చూచుటకు కొంతమంది స్నేహితులతోకలసి వెళ్లితిమి. రేవేంద్రపాడు మేయిన్ కెనాలువరకు జలయయమై పెద్దసముద్రమువలె నుండినది. బ్యాంకు కనాల్ కాలువకు ఎనిమిది తొమ్మిది గండ్లుపడి మహాప్రవాహము వచ్చుచుండెను. బ్యాంకు కనాల్ తిరిగి మెయిన్ కెనాలుకు వచ్చుచుండెను. ప్రవాహము రానురాను వృద్ధి గాజొచ్చెను గాని తగ్గునట్లు కనుపించదాయెను. రాత్రి యెడుంటలకు బెజవాడనుండి యెడదుగుల నీరువచ్చెను. రివిన్యూ డి. పి. డబ్లియూ ఉద్యోగి గులుబాగ్ కత్తగానుండవలెననిచేసిన టెలిఫోను రేవేంద్రపాడు నకు వచ్చెను. ఈవెల్లువలోనున్న గ్రామముల ఆవస్థ వర్ణింప నెవరితరము. ఈ గ్రామములలో రెడ్డిపాలెములో తొమ్మిది అడుగుల నీరువచ్చి యిండ్లకప్పులవరకు వచ్చెను. పసిడిడ్లు తల్లులు తండ్రులు అన్నలుమొదలు పశువులవరకు నింతింశ యనరానిశ్రమ పడుచుండిరి. గర్భిణీస్త్రీలు ప్రసవజేదనతో నుండిరి. ఒక స్త్రీ ప్రసవించినది. బిడ్డలుగానని తల్లులును తండ్రులును విలపించబోడగిరి. సాయంకాలము 5 గంటలకు రివిన్యూ వారును, డి. పి. డబ్లియూవారును కొన్ని సామాన్యపు పడవల వల్ల వారికి సాహాయ్యము చేయబోడగిరి. కాని భానములేని వాలంటీర్లు అటువంటి ఆపదసమయములో ఎంతోవేర్పుగా పాటుపడునది చదువులకే తెలియను. ఇట్టి సమయములందు రిజర్వుపోలీసువారి సహాయము చాల ఆకర్షకము. వీరికింకను ఆకర్షకము వచ్చినట్లు కనుపడదు. పయిర్లుపోయినవి. ఆహారము నిమిత్తమై యుంచుకొనిన గింజలుపోయినవి. ఎచ్చటజూచినను రక్షింపుము రక్షింపుము అను శక్త లేవినబడుచున్నది. ఇట్టి కష్ట సమయములో గవర్న మెంటువారును, ప్రజలును సిదిక్కులేని వారికి గావలసిన సహాయముచేయుదురని నమ్ముచున్నాము.

III

(మాబందరు విలేజుకుని యొద్దనుండి)

మాయూరికి కృష్ణానది సుమారునదిమైళ్ల దూరమున్ను ను కృష్ణవరదలు మాత్ర మిచటికి మిక్కిలి తరుచుగా వచ్చు మామూలుగలను. పూర్వము వరదలంత తరచుగా వచ్చుచుండెడిదికావటం. కాని యిటీవల దివిప్రాజెక్టు మొదలుపెట్టుబడి కప్పటినుండియు నీవడలు తరుచుగా వచ్చుచున్నవి. దివిసీమకు సీరెక్కువమగు నేమో యను భయముచేత గాబోలు నివతలి వైపున నొకకట్ట తెగకొట్టబడినది. అందువలన కృష్ణలో నేమా ప్రము నీరువచ్చినను మా బందరుకును గండియనలేల గ్రామము

లకును మూడుచున్నది. జనులనేకులు నిలుచుటకు నీడయు తినుటకు తిండియు లేక వాధపడుచున్నారు. పశువులగతి వేరు చెప్పవలయునా? ఇక వైరులమాట నడుగ నక్కరలేదు. ఇట్టియాపద చెందుసంవత్సరముల క్రిందట సంభవించినది. ఇప్పుడు బందరునుండి చల్లపల్లికి చేయబడిన రోడ్డుంతయు మునిగిపోయినది. ఇచ్చటనుండి చల్లపల్లికిపుడు డింగీలవైసనే పోవలయును. వడ్డ్యునున్న పల్లెలన్నియు కొట్టుకొనిపోయినవి. డిప్యూటీ కలెక్టరుగారు తమచేత నయినంత సహాయము చేయుటకై మొన్న నేదివీసీమ కరిగినారు కలెక్టరుగారు నిన్న నే సర్కారు నుండి వచ్చినారు. నేటియందయమున యూరి బయటవరకును వెళ్లి వరద యెట్లున్నదో చూచియున్నారు.

IV

(మాఅవనిగడ్డ విలేజుకుని యొద్దనుండి)

కడచిన గురువారమునుండి నదిలోనీరు క్రమక్రమముగ హెచ్చుచున్నది. ఇప్పుడు బెజవాడ ఆనకట్టమీద 20 అడుగుల 2 అంగుళముల నీరున్నది. ఇదివరకుగండిపడిన అయోధ్య దగ్గరనే తిరిగి గండి పడి నీరు, విపరీతముగ ప్రవహించుచున్నది.

ముప్పది గ్రామములు మునుగుట.

ముప్పది గ్రామములో నీటిలో మునిగిపోయినవి. అవని గడ్డయొద్ద గండిపడునని ప్రజలు ఏ నిమిషమునకా నిమిషము భయపడుచున్నారు.

సర్కారువారి యేర్పాటులు.

సర్కారువారు గండి పడకుండ చేర్చవైసన్ని ఏర్పాటులను చేయుచున్నారు.

చల్లపల్లి జమీదారుగారు.

చల్లపల్లి జమీదారుగారు 200 రూపాయలను 5 బస్తాల బియ్యమును బీదల సాహాయ్యమునకు ఇచ్చినారు. పశువులకు మేతయు, జనులకు ఆహారపదార్థములును పంచిపెట్టబడుచున్నవి. మునిగిపోయిన గ్రామములవారు చాలమంది కట్టలను, చెట్లను, ఎక్కియు, ఇతర గ్రామములకు వెళ్లియు, ప్రాణరక్షణము చేసికొనుచున్నారు.

కలెక్టరుగారిగాక.

నిన్నటిదినమున కలెక్టరుగారు ఇచ్చటికివచ్చిరి. మునిగి పోయిన గ్రామములను జూచుచున్నారు. కృష్ణకు ఇంక 2½ అడుగుల నీరు వచ్చినయెడల కట్టలమీదుగ నీరు పొర్లిపోవును. ఇంతవరకును ప్రాణనష్ట మేమియు లేదు—(తంతివలన.)

నినోదవార్తలు.

లండను నగరములో రాజుగారి యుద్ధానవనములకయి 1,20,000 సవరములును, తక్కుంగల యుద్ధానవనములకు 1,71,804 సవరములు ఏటట ఖర్చుచున్నవి.

జ్యూనీదేశములోని క్రైస్టకర్తాగారాధికారులు ప్రపంచములోకల్ల పెద్దదనదగు ఫిరంగిని సిద్ధముచేసి, మెస్సంవద్ద పరీక్షించి చూచినారు. దానిపొడవు 60 అడుగులు. అందు కాల్యబడిన గుండు 15 మైళ్లవై దూరమున బడును. దాని ఖరీదు రు 3,00,000 రూప్యములు.

ఇంగ్లాండులో పీటర్స్బర్గ్కు సమీపముననున్న అప్రెక్ గ్రామమున దొక పేటలోనొక సమాధిపైన చిత్రముగు నల్ల మార్బులురాయిచెక్కబడియుండెను. ఇకవృత్తముపడుననగ సారా తిమిరద ఆక్కడక్కడ చువ్వు మొదలుపెట్టును. ఆగ్రామస్థులారాతిని బరామెటుకంటే నధికోపయోగకారిగా చూచుకొందురు.

ప్రపంచమంతటిలో చూలకాయండగు మానవుడు మ్యూనిచ్ నగరములో నిటీవల చనిపోయెను. వాని వయసు 88 బరువు 340 రతులు, సాధారణముగ అమృతమునకు సిద్ధముగ నుండు కాఫిన్ (శవములను తీసికొనిపోయెడు పెట్టె) లలో నేదియు అతనికి సరిపోలేదు. 3½ అడుగుల వెడల్పును, రమారమి 2½ అడుగుల యెత్తును గలిగిన దొకటి క్రొత్తగ సిద్ధము చేయబడెను.

ఫిలడెల్ఫియాదేశమందు, బర్మిక్ గ్రామములో, కెన్సెక్. పి. బి. కసాట్ అనునాయనకు చెప్పెక్ బ్రూకుఫారం అను పొలముకద్దు. ఆపొలములో మేయుచుండుఆయనపశువులలో మేరిల్లా అనుపేరుగల యొక గరగ్నేబాతియాపు సాలుకు పదిటన్నుల పాలిచ్చునట. అందులో 1260 రతుల (పానుల) వెన్న యుండునట. ఈ యావువలనవచ్చిన యొకసంవత్సరపు టాదాయము 3600 రూప్యములు. ఇది సత్యమేమయినను వినువారికి వింతదోవుచున్నది.

వృత్తాంత లేఖలు.

తుని వార్తలు.

ఆకాల మరణము.

తుని జూలై 28:—ఈ మధ్య పితామహుల మాధవ పుష్కరము చిన్న కోనేరునందు ఇద్దరు హైస్కూలు విద్యార్థులు స్నానమున కేదిగి చనిపోయిరి. అందరికీ దువివాహితుడు. భార్య 11 సం॥ ఈడుగల బాలిక. పాప మా బాలిక జీవిత మంతయు దుఃఖముద్రముగదా!

ఇంగ్లాండునకు పోవుట.

విశాఖపట్టణవాస్తవ్యులకు న్యాయవాదులును, నగు భూపతిరాజు వేంకటపతి రాజుగారి పెద్దకుమారుడు సీతారామరాజుగారి నెల 1 టవ తేదీన ఇంగ్లాండునకు బయలుదేరి వెళ్లిరి. ఈయన ఎలక్ట్రికల్ ఇంజనీరుగూని, బారిష్టరు పరీక్షకుగాని, చదువుడుట.

తునికొక ప్రాంతిపాపు.

తుని కొక ప్రాంతిపాపు రావలయునని కొందరు కోరుచున్నారు. ఇందుల లాభనష్టముల వారు చాగుగ పరికించి నట్లు కనుపడదు. ఈ వరకున్న స్పెన్సరు టెంపుమెంటు యామునల్లనే వెళ్ళు ఆశ్రమములు కలుగుచున్నవి. వైద్యసహాయమునకు ఈ యామునల్ల వేరే ఇంకొక పాపు కూడ కావలయుననుట ఎంతయు వింత. దీనిని విచారించు నిమిత్తమై ఈ మధ్య కొంతమంది, ఉద్యోగములు ఒకసభ గావించిరిట.

అప్పలస్వామి నాయుడుగారు

ఇతడు తునిభాళికా పాతశాలయందు సంగీతబోధకుడుగ నుండెను. తరువాత రాజమహేంద్రవరమున కొందరు బాలికలకు, సంగీతవిద్య గరపుచుండెను. హోస్టలియము చక్కగా వాయిదచగలడు. ఫీజీలు, గూడ ఉపయోగించు శక్తిగలడు. అన్నిటికంటెను, ఈలతో పాడుటయందు ఇతనికి మిక్కిలి నేర్పుకలదు. ఈ విద్యయందు దక్షిణదేశముందు ప్రాధానము దిరుదముగాంచినాడు. మదరాసులో ఈతని పాటకచ్చేరీలు తరుచుగా జరుగుచున్నవి. ఈమధ్య ఒక బంగారుతోడాయు, కొన్ని సువర్ణపతకములును సంపాదించినాడు. ఈయనను కాకినాడ గానసభవాన రప్పించి ఆదరించుట న్యాయము.

రాజమండ్రి వార్తలు.

(స్వకీయ విలేఖకుని యొద్దనుండి)

కాలమానము.

జూలై 28:—వృషములు చాగుగారురిసినను కలరా పూర్తిగాపోలేదు. మహాచిక్కు లింకను ఎక్కువగ నేయున్నవి. మహాత్మ తగిలినకోగులు జీవించుట మిక్కిలి యరుదుగా నున్నది. మ్యూనిసిపాలిటీవారు తగుశ్రద్ధ వహించి పనిచేయుచున్నను ఈవ్యాధులు యాపుమాయకుండుట మిక్కిలి విచారకరము.

గ్రామ్యభాషా నిరసనము.

మొన్నటి శుక్రవారము సాయంకాలము మాపురమందిరములో నొక గొప్పసభ కావించబడినది. రావుబహదూరు కందుకూరి వీరేశలింగం పంతులుగా చధ్యక్షుడవహించిరి. నవీనాంధ్రమునపేర గ్రామ్యభాషలో నిపుడెప్పుడు వ్రాయబడుచున్న గ్రంథములను పాతశాలలలోను, కళాశాలలలోను, పత్తనీయ గ్రంథములుగ నియమించుకొనదనియు, సలక్షణభాషలో వ్రాసిన గ్రంథములను మాత్రమే విద్యార్థులకు పఠనీయ గ్రంథములుగ నియమించవలెననియు మొదటి తీర్మానము. దీని నుపహరించినది రావుబహదూరు చిత్రపు వేంకటాచలంగారు. వెదురుమాడి రామదాసుగారు రామోదించిరి. శ్రీపాద కామేశ్వరరావుగారు మున్నగువారు బలపరిచిరి. కలపటపు సుదర్శన రావుగారును, జయంతి గంగన్నగారును తీర్మానమునకు వ్యతికరముగ మాట్లాడిరి. చివరకు తీర్మానముకర్తలేదని నలుగురు మాత్రము వోటిచ్చిరి. తక్కిన సభ్యులందరును కావలెనని చేతులెత్తిరి. విద్యార్థులను చేతులెత్త నీయలేదు. స్కూలులపై నలుమొదలు, బి. ఏ. పరీక్షకరకు తెలుగు నిర్బంధ పఠనీయాంశముగ నంగీకరింప వలెనని రెండవ తీర్మానము. అధ్యక్షునిచే నుపహరించబడి సర్వజనాంగీకారమును బడసినది. ఈ తీర్మానములను సభాధ్యక్షులు ఆయా ఆధికారులకు బంపవలెనని మూడవతీర్మానము. గంటిలక్షన్నగారు రుపహరించిరి. చిలక మర్రి లక్ష్మీనృసింహంగారు రామోదించిరి. అధ్యక్షునికి వందన సమర్పణతో సభముగిసెను.

త్రైయనింగు స్కూలు.

నలువది సంవత్సరముల కెక్కువగ నొకరిచేసి, త్రైయనింగు స్కూలుకు వైసుప్రీతిగా నున్న శేషగిరి ప్రభువుగారు ఆగస్టు మాసవత్సాభిష రివైజరుగారు. వీరిస్థానమున ఓరుగంటి కిరణ్మ కృష్ణమృగారి ద్వితీయ పుత్రుడగు, ఎన్. ఆర్. కృష్ణమృగారు నియమింప బడిరి. వీరు ఆంగ్లము.

ఇంగ్లండులో విద్యనభ్యసించిరి. మిక్కిలి అల్పవయస్కులు. వీరి యాజమాన్యముక్రింద స్కూలు అభివృద్ధికి రాగలదని మామూలు నమ్మచున్నారు.

మచిలీపట్టణ వార్తలు.

(ఒక విలేఖకునియొద్దనుండి)

పాతశాలల యన్ స్పెక్టరు.

మచిలీపట్టణము జూలై 28:—ఇప్పటికి సుమారు 4, 5 సంవత్సరములనుండి బందరురేంజి ఇన్ స్పెక్టరు గానుండి బహుశ్రద్ధతో పనిచేయుచున్న చాళి నూర్వ్యప్రకాశరావు పంతులు గారినితమకురేంజికి మార్చి వారిస్థానమున తమకురేంజి యన్ స్పెక్టరు తేనెమల్లే అమ్యులీరావుగారిని నియమించిరి. మా పట్టణమునను నితర గ్రామములలోను ప్రారంభవిద్య వ్యాపింపవలసిన ప్రదేశములు వెళ్ళులగలవుగాన శ్రీ అమ్యులీరావు గారు గుర్రెగి తమపనిని ప్రజారంజకముగా చేయుచుదని నమ్మచున్నారు.

వృషములు-కలరా.

పది పండ్లెండు రోజులనుండి చక్కనివృషములు కురియుచున్నవి కాని కలరామాత్రము ఏమాత్రము తగ్గలేదు. శ్రీవిద్యా నివేదక దీనసంతుకసంఘపు, గొడుగుపేట రాత్రి పాతశాలా ప్రథమాప్యాధ్యాయుడును పిన్నవాడునునగు శాపురి అన్నపూర్ణామ్మగారు కలరాచే చనిపోయిరి. జవారు పేట హిందూ హైస్కూలుప్రాంచి హెడ్డుమాస్టరు వెంకటాభివ్యక్తాద్వైతగారును గడచిన మంగళవారమునాడు కలరాచే చనిపోయిరి.

కస్తూరి వేంకటాచలంపంతులుగారి మరణము.

మాపురముననున్న నోబిల్ కాలేజీ మేనేజరుగనున్న శ్రీ కస్తూరి వేంకటాచలం పంతులుగారు శుక్రవారమునాడు చనిపోయిరి. వీరు కాలేజీకి ప్రాణతలులుగానుండి ఎంతయో నిపుణత్వముతో నిర్వహించిరి.

వరదలు.

గత సంవత్సరమువలెనే వరల సీసంవత్సరము వరదలు మొదలిడినవి. కృషివలులిప్పుడిప్పుడే నాలులువేయుచున్నారు. దీనివంతయు ధ్వంసము చేయవచ్చినదని చాల భయపడుచున్నారు. ఇంకను నెక్కువగా వచ్చుచున్నదని వాడుక గలదు.

పంచముల రాత్రిపాతశాల.

రాత్రి పాతశాలల సంఘమువారు వెనుకటి నెల 8 వ తేదీన బలరావును పేటలోదిగి గూడెమువద్ద పంచములకు ప్రత్యేకముగా రాత్రిపాతశాల లేర్పాటుచేసిరి. ఇప్పుడు స్కూలులో 40, విద్యార్థులున్నారట. పుస్తకములు పలకలునుచితముగనిచ్చి చదువుచెప్పుదురు. కాని, పాతశాలల నిర్వహించుటకు సామ్యులేదనియు చాల దుస్తరముగా నున్నదనియుపాతశాలల మేనేజరుగారు చెప్పుచున్నారు. కాబట్టి విద్యాభిమానులెల్లరు దీనికి తోడ్పడి సహాయముచేయ వ్రార్తులు.

నోబిల్ కాలేజీ హాస్టలు.

ఈహాస్టలులో విద్యార్థుల సౌఖ్యమునకై ఏవిధమైన ఏర్పాటులులేవట! ఇంతవరకు వంటవాండ్రు నేర్పరచలేదట. ఇతర గ్రామములనుండి వచ్చినవిద్యార్థులు భోజనమునకై చాల కష్టపడుచున్నారు. వీరేర్పరచిన వాడ్లకై విషయముకూడ విద్యార్థులకు భిన్నాభిప్రాయము లున్నవి.

తెనాలి వార్తలు.

(ఒకవిలేఖకునియొద్దనుండి)

కాలసితి.

తెనాలి జూలై 28:—ఈసంవత్సరము వృషములు అలస్యముగా ప్రారంభించుటయొక్కాక చాలతక్కువ. మెట్టతాలూకాలలో ఇప్పటికిని నేల పడునేకాలేదు. విత్తనములువేయలేదు. డెల్టాలోమాత్రము అచ్చటచ్చట నాట్లు మొదలిడిరి. కాని, కృష్ణ నిండ వరదలవచ్చినను రయితుకుమాత్రము నీరు లేక మునుపటివలెనే శ్రమపెట్టలేదు. మాజిల్దాయగి కారులు తమ మోటారుబండ్లమో వారిసంచారములేమో కాని రయితు ఇక్కట్లుమాత్రము చెవివేసికొనరు. అందువలననే వైసుముకూడ మాపుచూచుచున్నాడు. కృష్ణకరకట్ట కుడిప్రక్క తెగున్నదని కొందరు, మున్నంగివద్ద మునుపటివలెనుండి తెగు ఉద్భవించినదని కొందరును, చెప్పుకొనుచున్నారు. మెట్టతాలూకాలలో కొన్నిచోట్ల త్రాగుటకు మనోహరము సయితము నీరులేక చాలతిప్పులు పడుచున్నాను.

మాహైస్కూలు.

ఈమధ్య మేష్ట్రుకీచ్చిన నోటిసున : : : : : తము వ్యవహారమునను దానిఫలితము మాత్రము చా : : : : : లేదు. హైస్కూలులో ఉపాధ్యాయులు కొందరు : : : : : రామోదించి పోనున్నారు. అందుకు నెట్టిమైన : : : : : కారణము కాదుకదా? స్కూలులో విద్యార్థుల : : : : : లెరిగినదని వివట కెంతయు సంతోషముగా నున్న : : : : : ఈదేశసం

విద్యుదావత్తుచిన్న క్లాసులలో ననియును, పెద్దక్లాసులలో నలభ్యునిగుడుకంటె తగ్గినదనియు, అందుకు కారణము హెడ్డుమేష్ట్రుచేయనియు వినుచున్నాము. స్కూలుభయము : : : : : 28 మాత్రమే ఉన్నారట. తోడిస్కూల్లోలో గుంటూరులో 90 మందికి వైగానుండగా ఇక్కడ తక్కువగానుండుటకు కారణముగానొందగియున్నది. నిరుదు పరీక్షకు వెట్టించని 12 పిల్లలు డెల్టాలోచేరి పరీక్షకువై అందులో 9 మంది ఇంటరుక్లాసులోచేరిరి. అట్లయిన హెడ్డుమేష్ట్రుగారు బాబురవిషయమై అలి కనెముగా నుండుటయే ముఖ్యకారణమని తోచుచున్నది. 5 వ ఫోరములోకూడ కొంతమంది ఇతరస్కూల్లో చేరుచున్నారు. కారణ మహిందలనీయున్నది. గణిత శాస్త్రము చెప్పటకొక అజన ఎల్.టి.సి కమిటీవారు వెదకితెచ్చిరట. సకాలములో తెలుగువారిని ఏర్పరుచుకొనక తుదకు స్కూలు తెరచిన నెలరోజులకు ఏర్పరుచుకొనిరి. కాని వీరెట్టి వారైనను భాష తెలియని లోపముచేత పిల్లలకొకక ఉపాధ్యాయులకు సయితము కొంతలోప ముందునని చెప్పదగియున్నది. ఇప్పుడు కానున్న హిష్టరీఎల్.టి.సి. ఫోలికయినను తెలుగువారిని తెచ్చినగాని పిల్లలకు చాలలోపము కలుగునని చెప్పట తప్పకాదు.

శ్రీనివాసశాస్త్రిగారి యుపన్యాసము.

వీరు మాపురమునకు 28వ తేదీన విచ్చేసి సాయంకాలము హైస్కూలు విద్యార్థులకుగాను హెడ్డుమేష్ట్రుగారి బలవంతముమీద ఉపన్యసించిరి. వీరెమోచెప్పుదురని సభకు చాలమంది వచ్చియుండిరి. కాని వీరుచెప్పిన ఆంశములు ఈస్కూలుకును, పిల్లలకును, మేష్ట్రుకునుగల సంబంధముల విషయమై మాత్రము మాడుముక్కులుచెప్పి విరమించుటచేత వినవచ్చిన వార్తందరికి ఆశాభంగమాయెను.

మ్యూనిసిపాలిటీ

ఇప్పటికేపురము మ్యూనిసిపాలిటీ అయి అయిదుసంవత్సరములయినది. కాని, కొన్నిలు మెంబర్ల నెచ్చుకొను సభికారము పురజనులకు లేదు. వెనుక మెంబర్ల నేర్పాటుచేసినపుడు ఇక క్రొత్తవారి నేర్పరచవచ్చినప్పుడు లాముఎన్నుకొను సభికార మిచ్చువిషయమై యాలోచించెదమని గొర్న మెంటువారు ఉత్తరువు చేసియుండిరి. కాని ఇప్పుడున్నభాళిక గొర్న మెంటువారికి వ్రాసియున్నట్లు అగపడదు. ఈభాళి చాలరోజుల నుంచి యున్నది. ఏమిచేయుచున్నారో చేపుర కెరుక!

మేజిస్ట్రేటుగారిపై కేసు

ఈమధ్య కొందరు పెద్దమనుష్యులను పీడెట్లను సహమేజిస్ట్రేటువారిమీద లంచముకేసు నొకదానిని కలెక్టరుగారియొద్ద తెచ్చిరట. దీనిగతియేమైనరో యింతవరకు నెనరికిని తెలియదు. కేసుమాత్రము పబ్లిక్ గా వాఙ్మూలములతో సహా కలెక్టరు గారియెదుట వెట్టిరట. రహస్యముగా మాత్రము అప్రదేవుడు కొంతచర్య జరుగుచున్నదని మాత్రము వినుచున్నాము. దీనికి ఇంత రహస్యమెందుకు. కేసునిజమైనవెంటనే తగుచర్య జరుపుట యు, నిజము కాని యెడల తెచ్చిన వారిని కక్షించుట యు, ఏదియో వెంటనే చేయవలయును. బహిరంగముగా విచారించుట ఉభయాలకును షేమము. కేసు అమలులో నుండగా మేజిస్ట్రేటుగారి నింకొక స్లమునకైన మాన్యురైన నుండవలసినది. ఆమాత్రమైనను చేయక యుండుట మాడగా కలెక్టరుగారు ముందుగనే కేసువిషయమై అభిప్రాయ పడియున్నా కేమో యను భయముచేత రానున్న సాక్ష్యము నెనుకకు పోవచ్చును. కావున రాదగిన సాక్ష్యము మొదటనే వాఙ్మూలములు పుచ్చుకొనుట ముఖ్యము.

ఆసుపత్రి.

మాయూరి సివిల్ స్పెషలగాను వీధిలయందు మిక్కిలి ఉదార మనస్కులై సర్వజన సమృతముగా నున్నారని చెప్పట కెంతయు సంతోషముగానున్నది. కాని వీరు వచ్చిన కొద్దికాలములోనే వీరి ఆసిస్టంటు చురువుకొనుటకై కలకత్తా వెళ్లిరి. వీరిప్పటికి మాడుమానుల నుండి బెంటుగానె శ్రమ యనక కష్టపడి పనిచేయు చున్నారు. దినుసుకు సుమారు 200 మందికి మందుల నొసగుట ఒక్కనికి ఎంతకష్టమో ఆలోచించిన తెలియును. లేదీ దాక్టరును వేయు సభిప్రాయముతో ఇంతకాలము ఆలస్యమునందని వినుచున్నాము. త్వరలో చేయవచ్చు జనులకు ఇబ్బంది కలుగవచ్చును. కలరా పనికూడ వీరికొక్కరి చూడవలసి వచ్చుచున్నది. ఇక శేషంట్లకు ఆసుపత్రిలో తగునసతోక ఆపవలయునామ పంచలో ఎండకును వాకును నెమరుగా పడియుండ వలసి వచ్చుచున్నది. మునిసిపాలిటీ పాలకులు తమయొక్క కొన్నిలుపోలుకు నెట్టివ ప్రవృత్తు వీరికి వినియోగించిన ఎంత భాగుండేడి. కాని నేల కొక్కసారి ఒకగంటయో ఆగంటయో విడిచిండు కొరకై ప్రజలవ్యవహార ఇంను ఖర్చుచెట్టి భాగపడుచున్న నోగులను పంచలలో పడవేసిన ఈ పురపాలకుల స్వాధ్యాయము కేసుని చెప్పవచ్చు? ప్రజ తెన్నుకొనిన కొన్నింటిన ఇట్టి పనులు జరుగ నలవా?

ఆంధ్రపత్రిక.

ఆనందనామ సం॥ శ్రావణ శు ౮ లు
గురువారము.

మన దేశీయ మహాసభ

IV

మన దేశీయ మహాసభ యొక్క నాల్గవ సమావేశము నలుదిక్కులనుండి వైశేష్యముచేయు భయచిహ్నములమధ్య కావలసినట్లును. కేయినుగారు ప్రభుత్వమువారి ఆజ్ఞాపిత ఏర్పాటులను ఖండించుచు నుపన్యసించినదల కాతనిని ప్రవాసమునకును పునదని కొన్ని ఆంగ్లయాజమాన్య పత్రికలు వ్రాసినవనిన నప్పటి రాజకీయ వైత్యవికార మగముకాగలదు. ఇట్టిస్థితిలో బహుకాలముగ సభికారమునకు లోబడియుండుటను నేర్పిన సాధువులగు హైదరాబాదు లోకొందరైతనను వజుకుప్పుట యొకవిశేషము కాదు. అందులో స్థానికాధికారుల చేతిలోనుండు వారిగతి వర్ణింపవలెనరాదు. ఆకాలమున నొకపురానామచుష్కము తనజిల్లాయధికారి నలదని నిర్బంధపెట్టినను విశేషమద్రాసు కాంగ్రెసునకు వచ్చెనట. అతడిట్లుచేరి చేరకముందే రు 20,000 ల కొకజామీనుకే సాతనిపై తేబడియెనట. పోలీసువారిప్పటికంటె సభోగతియందుండిన అక్కాలమున ననకులు తరు జిల్లాయధికారులను సంతోషపెట్టుటకు దేశీయమహాసభకు వ్యతిరేకపక్షము పైకి బానువారైన నేమివంతి? వీరిలో కొందరు తమపేర్లను బయటికి చెప్పరాదని దేశీయమహాసభాధ్యక్ష సంఘాధ్యక్షులకు వ్రాయుచు చందాల పంపుచు వచ్చిరి. కొందరు శ్రీమంతులు నిట్లు యెనర్పవారైరి. అప్పుడు పుట్టిన భయ పరిమితిని వర్ణించుటకు నాగనకాంగ్రెసుచరిత్రలోనికే దిగవలసియున్నది. డిఫెన్సుప్రభు వెదరుదిరిగి "కొందరు బుద్ధిమంతులును, రాజభక్తియుతులును, దేశభక్తులును, మంచివారును నగువారు ఈదేశమున ప్రజాపర ప్రభుత్వము స్థాపించి ఆంగ్లదేశమున నిదానముగా శతాబ్దములమీద నభివృద్ధిపండియుండు ప్రాతినిధ్య సభాపద్ధిని నిచ్చుట నెలకొల్పు నుద్దేశముతో చెంగున నొకగంతులైచి గగ్గిలన చీకటిలోనికి దుముకనున్నారు. నాకు తెలిసినంతవరకు వీరంగీకరించియుండు నాదర్శము ననుసరించి యనధికారులే యెక్కువగానుండు ప్రతినిధిసంఘమో, సంఘములో యెర్పడవలెను. ఈసంఘముల కాణ్ధిక్యాతంత్ర్య ముండవలెను. దానిమూలమున బ్రతిమలాధికారి శాఖవారిపై తమకధికార ముండునని పరభిచాయపడుచున్నారు" అని పల్కిన పల్కులకు నడినకు చేరినకాంగ్రెసు లిట్టియాదర్శములను బెట్టకొన లేదనియు ప్రజాపర ప్రభుత్వము నడుగలేదనియు ఇంగ్లండునందలి ప్రతినిధి సభవంటి సభను కోరలేదనియు ఆంధ్రకర్తలను స్వాగతము చేసికొన నభిలషింపలేదనియు అంగ్లాధికారశాఖపై అధికారము వాటంపలేదనియు, తెలాంగుగారు స్థానికశాసనసభాగా సభాసంస్కారమునుగురించి యుపన్యసించుచు ప్రత్యుత్తరమిచ్చువారైరి. ఆమహాసభ కధ్యక్షతపహించిన జార్జి యూలుగా రిదేశీయమునుగురించి ముచ్చటించుచు హైదరాబాదు ప్రాతినిధ్యప్రభుత్వమున కెట్లు తగియున్నదో నిరూపించియు మహాసభవారి కోరికలు నిజముగా నెంతతక్కువనైననో విశదపరచియు ఆదర్శవిషయమునకు వచ్చినప్పటి దేశీయ మహాసభాసభ్యులలో నెవ్వరైనను వాస్తావత్రికలకు వ్రాయనప్పడో, కరపత్రములు ప్రకటించునప్పడో, ఉపన్యాసము లొనర్చునప్పడో విపరీతాదర్శములను దేశమునెదుట పెట్టి నయెడల దేశీయమహాసభ యాపనిచేసినదనుట పొరబాటునియు దేశీయమహాసభ యిట్టియాదర్శముల నంగీకరించినదనుట తప్పనియు వక్కానించువారైరి. నాల్గవ కాంగ్రెసు రిపోర్టు ప్రకటించుచు కాంగ్రెసుసభికారులు దేశీయమహాసభ ఆసభలోనగు తీర్మానములకు మాత్రమే యుత్తరవాదిగాని సభ్యులయభిప్రాయముల కుత్తరవాది కాదని తెలిపిరి. ఈవిషయము లన్నిటిని బట్టిచూడ నక్కాలమున దేశీయమహాసభ యెక్కియిక్కట్టలోనుండియు నెట్టిజాగ్రత్తతో ప్రవర్తించవలసినదనియు విశదముకాగలదు. మహాసభలో నప్పటికే కొందరు శాంతవాదులును కొందరు తత్సహవాదులును నుండినటుయు తెల్లమే.

ఈరెండు తెగలవారును దేశీయమహాసభ భాంతరేడికపై నెక్కు వాక్కులై ప్రవర్తించినటు వారి దూరదృష్టికి నిదర్శము. ఇన్నిచిత్రవిచిత్ర సందర్భములుండియు నాల్గవమహా సభాకాలమున గాన వచ్చిన యుత్సాహమును ప్రతిష్టాపనాపరత్వమును జాత్యైక్యమును నిప్పుటికి మనకుగూడ మార్గదర్శకములు. ఆ సంవత్సరమే డెలిగేషన్లు ఏర్పరపబడినను ముందు సంవత్సరము మద్రాసులో 607 గురు ప్రతినిధులే వచ్చియుండ నాసంవత్సరము 1248 గురు విచ్చేసిరి. వీరిలోనన్ని హైదరాబాదుల వారును హిందవులు, మహమ్మదీయులు, ఇండియను యూరోపీయను క్రైస్తవులు, జైనులు, పార్సీలు, శిక్కులునుండిరి. రాజులు, నవాబులు, సరదారులు, శ్రీమంతులు, శాసనసభాసభ్యులు, గౌరవపు మేజిస్ట్రేటులు, మ్యునిసిపాలిటీలయ లోకలుబోగ్గలయు ఛేరుమనులు, సభ్యులు, సర్వకళాశాలా సంఘసభ్యులు, పబ్లిక్ ప్రాసెక్యూటరులు మున్నగువారు అన్నివృత్తులకు సంబంధించిన మహాజనులు సభనలంకరించిరి. 500 నరకు ప్రేక్షకులు విచ్చేసిరి. దేశీయమహాసభకు సభ్యులనేరుటకు క్రమవిధానము లేర్పడియుండెను. వానననుసరించి ప్రతిచోటను ప్రజలు మహాసభలునడిపి ప్రతినిధుల నెన్నికొనిరి. ముప్పదిలక్షలకుపైబడిన ప్రజలు తమతమ నిర్వచన కార్యములమగ్నులైరి. ఆంగ్లరాజ్యాంగ సభకుసభ్యుల నేరుసాఖ్యయింత యుండినదిగాదనిన నాల్గవకాంగ్రెసుసమయమున నుండిన యుత్సాహము వ్యక్తమగుచున్నది. స్త్రీలుకాంగ్రెసును దేవినిచేసి పూజింప మొదలిడిరట.

దేశీయ మహాసభ కూడుటకు కొన్ని మాసములకుముందే ఢిల్లీకిగూ కమిటీలవారు తమతమప్రదేశ ప్రజ లేయేతీర్మానములను దేశీయ మహాసభలో విమర్శింపించనెంతతో తెలిసికొని వ్రాయవలసినదని ఆహ్వానసభవారు కోరిరి. అట్లు ప్రోత్సేనతీర్మానముల చిత్తును ఢిల్లీకిగూ కమిటీల ద్వారా జిల్లాకమిటీలకు విమర్శకునై యనిపిరి. దేశీయమహాసభలో విషయవిమర్శసంఘము నిర్ణయించుటయందుకూడ క్రమమేర్పరుపబడెను. దేశీయమంతయు విభాగములక్రింద నేర్పడెను. ప్రతివిభాగమునకు నిందరు సభ్యులనుట నిర్ణయమయ్యెను. చేరిన ప్రతినిధుల సభ్యులనేరిరి. ఈవిధముగా ప్రజలు యుత్సాహవంతులయి ప్రతిష్టాపరులగుటచే వెంటనే వ్యతిరేకవ్యవస్థలు బలపై బయలుదేరెను. ఒక్కనైపున కొందరు మహమ్మదీయులు మహమ్మదీయ సంఘముల స్థాపించి దేశీయమహాసభకు మేము చేరలేదని వాక్రుచ్చుచు వ్యతిరేకముగా పనిచేయ మొదలిడిరి. మరియొకనైపున కాశీ రాజమొదలగు హిందువులు వ్యతిరేకులయిరి. కాశీరాజును పురస్కరించుకొని గాజా శివప్రసాదుగారు దేశీయమహాసభకు కుమార్తముగా ప్రాతినిధ్యము సంపాదించి

కాంగ్రెసుసభలోనే కాంగ్రెసునాయకు లొక కొందరు ప్రభుత్వమువారికివ్యతిరేకముగా వ్రాసినారనియు నట్టివారలను శిక్షించుటకు చట్టము నిర్మించు నట్లు తీర్మానించవలసినదనియు నుపక్రమించిరి. ఇట్టి సందర్భములలో విజృంభించిన దేశీయమహాసభ పని యాయన్ని యాటంకములచే నెట్లు మార్పుల జెందెనో యేరితి ఫలించెనో చూడవలసియున్నది.

సర్వీయా యుద్ధము.

ఆస్ట్రీయా, యుద్ధమున ముందుపడి బెల్ గ్రేడు నగరమును ముట్టడించినది. అందలి రాజసాధము నాశమొందినది. నగరమంతయు అగ్నిజ్వాలల కాహుతియైనది. సర్వీయావారిపట్టులొక కొన్ని ఆస్ట్రీయాస్వాగ్ధీనమయినవి. మాంటిస్సిగ్రో రాష్ట్రము సర్వీయాకు సాయపడ నిష్పయించినది. ఆస్ట్రీయా సర్వీయాలకు జరుగుచుండిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరము లాగినవి. ఆస్ట్రీయా రాజధాని వియెన్నా యందును సర్వీయారాజధాని ఇగ్లోడునందును వార్తలు బయటికి పోకుండ కాపాడ బడుచున్నవి. పాలిమేరలవద్దకు రుష్యా జర్మనీలు చల్లగా సైన్యముల జేర్చికొనుచున్నవి. ఈరెండు సామాన్యముల ప్రభువులును ఒకరితో నొకరు సంప్రతించుకొనినారు. కాని వారి తీర్మానమేమైనదియు లోకమునకు దెలియదు. వారు సంధిపక్షమున నున్నారను ఊహలుమాత్రమున్నవి. అయినరుష్యా ప్రజ, సర్వీయాపైన్యాధికారులు ప్రయాణ మగునప్పుడు వారికి పూలమాలలు వేయుటయు, మహాతాపాహము చూపుటయు, తరువాత విద్రావమున తప్ప యుద్ధము కాకమానదనుటయు నీ యూహకు వ్యతిరేకమయి కనుపించుచున్నది. గ్రేప్రభువుగా రుపక్రమించినసభా వృత్తాంత మింకను తీరలేదు. ఆస్ట్రీయమహాశయుడు సందిగ్ధ సమయమని తలయాపుచున్నాడు. మాన్ గ్రేప్రభువు, శక్తిపంచకమువారును దారుణసంగ్రామము నావప్రయత్నించుచున్నారని వక్కానించుచున్నాడు. ఆంగ్లసేమవారు సైన్యముల యుద్ధమునకు పన్నలేదుకాని సంరక్షణకు తగినబందోబస్తులు చేసికొనుచున్నారు. 29 వ తేదీని యూరపులోని ఆధికావస్థ భయముకల్గించెనుగాని నాటిరాత్రికి కొంత సద్దకొని ఇప్పటికిని నాటితియందే యున్నది. ముందేమికాగలదో యెవ్వరును చెప్పలేరు.

కృష్ణ వరదలు.

కృష్ణానదిలోని వరదలవిషయము మరియొకచోట ముద్రించితిమి. అనకట్టపై 20 అడుగులనీరు వచ్చియున్నది. ముప్పదిగ్రాములు మునిగిపోయినవి. ఇక నొక్కటిరెండు అడుగులనీరు వచ్చినయెడల బడ్డలు తెగిపోవగలవు. వర్షింపరాని బాధరాకుండ నాపుటకొక్క పరమేశ్వరుడేర్త. ఇప్పటికినిల్లు వాకిలిమునిగిపోయి దురదృష్టవల్లగుడుచుచుండు జనులకును శరణరాహిత్యమున పరువులేత్తుచు చూచుకొనుదిక్కు లేకయుండు పగువులకును సాయముచేయ తమచేతనయనంత పాలుపడుచుండు శ్రీచల్లపల్లి రాజాగారును, జిల్లా కలెక్టరుగారును, నితరులును ప్రశంసనీయులు.

ఆస్త్రియా సర్వీయకాల యుద్ధము.

లొడిను ఎ ర్తకుల దివాలా

మాంటిగ్రోవారి సహాయము.

జర్మనీవారు రుప్సావారు సంప్రదించుట.

బెల్ గ్రేడువై ఫిరంగులు కాల్పుట

సర్వీయా-రాజధానియగు బెల్ గ్రేడు నగరముపై ఆస్త్రియావారు ఫిరంగులు కాల్చి, ముట్టడించిరియు, నేవునదిమీద నున్న వంతెనను పడగొట్టిరియు రషియా వారినుండి ఇంకొక వార్త తెలియ వచ్చినది.

సర్వీయావారు వంతెనను పడగొట్టుట.

వియన్నా జులై 30:— సర్వీయా ముఖ్యపట్టణమగు బెల్ గ్రేడు నగరమునకు సమీపమున ఉత్తరముగనున్న సెంటి మలాని వంతెనను సర్వీయావారు ధ్వంసము చేసినారు.

ఆస్త్రియావారి ముట్టడి.

నిన్న ఉదయమున ఆస్త్రియా సేనలు, సర్వీయావారి పట్టణములపై ఫిరంగులనుకాల్చి, సర్వీయా సేనను పట్టణములను వదిలి వెళ్లును బలవంతపెట్టిరి.

సర్వీయాస్త్రీమరులను గనులను అధీనముచేసికొనుట.

సర్వీయావారి రెండుస్త్రీమరులు యుద్ధసామగ్రిని తెచ్చుచుండెను. ఆస్త్రియావారి స్త్రీమరులను, గనులను అధీనము చేసికొనిరి.

బ్యాంకులు మాయబడుట.

సెంటుపీటర్సు బర్గ్ లోను ఆ మ్స్ టర్ డాములోను బ్యాంకులు మాయబడినవి.

శోచనీయమైన సితి.

స్థితిగతులు మిక్కిలి శోచనీయముగానున్నవి. బ్రిటీషు మంత్రివర్గమువారు సభచేయుచున్నారు. సర్ ఎడ్వర్డు గ్రేగారు జర్మనీవారి రాయబారితో చాలసేపు ముచ్చటించిరి. అందుచే వారు మంత్రులసభకు వచ్చుట ఆలస్యమైనది.

రష్యా సేనలు.

దక్షిణ గను వైపువరకు రష్యావారి సేనలు కొన్ని సమకూర్చబడినవి. ఇందుచే యుద్ధము తప్పక జరుగునని అనుకోనవలసిన యవసరములేదు. ఇప్పటికిగూడ సేనా యొక రాష్ట్రమువారు సంధిచేయుదురను నమ్మకమున్నది.

సర్వీయా సేనలు.

సర్వీయావారి సేనలు సమకూర్చబడినవి వియన్నానుండి తెలియవచ్చుచున్నది. సరిహద్దులను సర్వీయావారు విమానములనుండి విశోధనను కనిపెట్టుచున్నారు.

మాంటి గ్రోవారి సహాయము.

బ్రిటీగునొద్ద మాంటి గ్రోవారిపటాల మొకటి ఫిరంగులతో గూడ సర్వీయావారికి సాయము చేయుచుండెను.

గ్రేగారి ప్రసంగము.

సర్ ఎడ్వర్డు గ్రేగారు యుద్ధమువిషయమున సేడు పార్లమెంటులో ప్రసంగింతురు. వాచేమి చెప్పదురో యని ప్రజలందఱును ఆశతో నెదురుచూచుచున్నారు. ఇంతఆతురత యెన్న డెరుగము.

ఇంగ్లండు ఎందుకు జోక్యము కలుగజేసి కొనవలెను?

పార్లమెంట్ సభ్యులందఱు ధర్మం తగుటచే వర్తకులారాటును నొందుచున్నారు. ఈ యుద్ధమువలన నెట్టిమార్పులు జరుగునో వారికి తెలియలేదు. ఆస్త్రియావారు యుద్ధమునకు బోవుట న్యాయమని తెలిసియు ఇంగ్లండు వారెందుకు జోక్యము కలుగజేసికొన వలెనని వర్తకులు అనుకుచున్నారు.

ఇంగ్లండు యుద్ధమునకు పోవలయునా?

ఇంగ్లండు ప్రాన్సు, రష్యాదేశములవారు స్నేహితులుగ నున్నా గదా? రష్యావారును, ప్రాన్సువారును యుద్ధమునకు జోయినచో ఇంగ్లండుకూడ పోవలసియుండునా? యుండదా? అనవిషయము గ్రేగారు పరిష్కరింపవలసియున్నది.

యుద్ధము ఆగవచ్చును.

రష్యాగారును ప్రాన్సువారును ఆస్త్రియావారిమీదికి సర్వీయాపక్షమున యుద్ధమునకు బోవ ప్రయత్నములు చేయుచున్నారా? కిరీత్ పాటు ఇంగ్లండువారుగూడ సిద్ధమైనచో అసలే యుద్ధము జరుగదని అనుకొనుచున్నారు.

మంత్రి వర్గమువారిసభ.

మంత్రి వర్గమువారు సేడు రెండుగంటలసేపు సభచేసిరి. పథ చాలించినతరువాత ఆస్త్రియావారును జర్మిల్లగారును,

సర్ ఎడ్వర్డు గ్రేగారును, వైకంటు హోదేనుగారును, కలసి ముచ్చటించిరి.

ఆస్త్రియావారి ప్రసంగము.

కామన్సు సభలో ఆస్త్రియావారిట్లు చెప్పిరి:— స్థితి గతులు మిక్కిలి శోచనీయముగ నున్నవి. యుద్ధమొకరికి జరుగుచున్నచో వారిదేశములను బాటి యితరదేశములవానికి వ్యాపింపకుండ దొరతనమువారు వెనుదీయక తమ శక్తివంతటిని వినియోగింతురు.

ఆర్థిక స్థితి.

ఇంగ్లండు బ్యాంకువారి యభిప్రాయము.

ఆర్థికస్థితినిగురించి ఆలోచించుటకు బ్యాంకువారలను సమావేశపరచ వలసియుండునా? అను విషయమునుగురించి లాయర్ జార్జి గారు ఇంగ్లండుబ్యాంకు వారితో నాలోచించిరి. ప్రస్తుతము సమావేశ పరచుట యవసరమనివారు చెప్పిరట.

గ్రేగారు ప్రసంగించలేదు.

రష్యా ప్రాన్సు ఇంగ్లండువారిలో నొకరికొకరికి గల బాధ్యతలవిషయమై గ్రేగారు చెప్పవలసియున్న పటికిని ఎందుచేతనో చెప్పలేదు.

యుద్ధము-దివాలాలు.

లండనులో 7 గురు దివాలాతీసిరి గ్లాస్గోలో ఇద్దరు దివాలాతీసిరి. వీరిలో కొందరు కొద్దిపాటిని వర్తకులు.

యుద్ధము ప్రభువులసభ.

లండను జులై 29:— ప్రభువులసభలో మార్గ్లే ప్రభు విట్టు చెప్పెను:—ఆస్త్రియా, సర్వీయావారుతప్ప యుద్ధములో ఇతర రాష్ట్రములు జోక్యము కలుగజేసికొనకుండ చేయవలయునని యూరపు ప్రభుత్వములవారి హాకరితో నొకరు ఉత్తరప్రభుత్వములు జరుపుచున్నారు.

జర్మనీ, రష్యాచక్రవర్తులు.

ప్రస్తుత స్థితినిగూర్చి జర్మనీ చక్రవర్తిగారును, రష్యా చక్రవర్తిగారును ఒకరియభిప్రాయములనొకరికి తెలియాలయిన తెలియజేసికొనిరి.

ప్రాన్సు ప్రెసిడెంటు.

పారిసు జులై 29:— ప్రెసిడెంటు పాయింకేరుగారు పారిసునగరమున జేరిరి. జను లుత్సాహముతో వారికి స్వాగతము నొసగిరి.

స్థితిగతులు కొంచెము అనుకూలముగ నున్నవి.

లండను జులై 30:— జర్మనీ చక్రవర్తిగారును, రషియాచక్రవర్తిగారును కలసి ఆస్త్రియా, సర్వీయా కల్లోలమును గూర్చి ముచ్చటించుదురని తెలియ వచ్చినందున నేటిరాత్రి స్థితిగతులు కొంచెము శాంతముగ నున్నవి. తెలియవచ్చుచున్న వార్తలు చాల ఆనందకరముగ నున్నవి.

ఆస్త్రియా వారి నమ్మకము

సర్వీయా రాష్ట్రాధ్యక్షమునకు భంగము కలిగింపమని రషియా దొరతనమునకు ఆస్త్రియా వారు తెలిపిరి, ఒక వార్త వచ్చినది.

రాతు వైపు గారు- యుద్ధము.

లండను జులై 30:— కోటిశ్చరులగు రాతువై ట్టు ప్రభువు గారు, ఆస్త్రియా, సర్వీయాలకు మాత్రమే యుద్ధముజరుగునని తెలుచుచున్నారు.

పర్యావరణములధరలు పెరిగినవి.

గోధుమలధర రు 1.8-0 పెరిగినవి. పప్పులధర 12 ఆణాలు పెరిగినవి. యూరోపు ఖండ్మునందలి వ్యాపారమునకును, ఈజిప్టు వ్యాపారమునకును 2,11,000 పౌనుల విలువగల బంగారునాణెములు వినియోగింపబడినవి.

వ్యాపారము విపరీతముగ మందగించినది.

వ్యాపారము ఎక్కడిది ఆక్కడ ఆగిపోయినది. ఏకో ఒకటి లేలువరకు మంట్రియోల్, టూలాంకోస్తావ ఎక్స్ ప్లేంజీలుకూడ మాసికోయ బడినవి.

అసందర్భపు వార్తలు.

ఒకమాటు అనుకూలముగ నాల్గులు వచ్చుచున్నవి. ఇంకొకమాటు అనుకూలముగ నాల్గులు వచ్చుచున్నవి. ఆస్త్రియా రషియా చక్రవర్తులు కలసి మాట్లాడుకొందురను వార్త తెలిసినందునను, సర్. ఎడ్వర్డు గ్రేగారు కామన్సు సభలో సంధినిగూర్చి మాట్లాడనందున వారు రాజీప్రయత్నములలో తిరుగుచున్నారనుటవలనను, వ్యాపారమునకు కొంచెము నిలకడ కలిగినది.

వార్తలను బయటికి పోనిచ్చుటలేదు.

ఆస్త్రియా, సర్వీయాదొరతనములు చేయుచున్న ప్రయత్నములను తంత్రులములమునను, బాబులములమునను, బయ

టికి తెలియనిచ్చుట లేదు. గవర్నమెంటు టెలిగ్రాములే గాని ఇతరుల టెలిగ్రాములను పంపుటలేదు.

రషియావారి యుద్ధసన్నాహములు.

రషియావారు ఆస్త్రియా సరిహద్దులలోనున్న కెయిఫ్, ఒడెస్సా, మాస్కో, కజాన్, జిల్లాలలోనున్న 36 పటాలములను సిద్ధపరచినారు. జర్మను సరిహద్దులలో సేనలను సిద్ధపరచినట్లు తోచెను.

రషియావారి రణోత్సాహము.

సెంటుపీటర్సుబర్గ్ జులై 30:— రషియావారికి రణోత్సాహము అధికమగుచున్నది. సెంటుపీటర్సు నగరవాసులును, ఒడెస్సావారును ఉత్సాహమును తెలుపుచు కేకలుచేసిరి. ఈ ప్రజలు ఇంగ్లండు, ఫ్రాన్సుదేశములను అభివందించిరి.

సర్వీయావారి ఉత్సాహము.

సర్వీయా అధికారులు బెల్ గ్రేడో పట్టణమునకు వెళ్లుచుండగ బెల్ గ్రేడు పట్టణమునందలి 20 వేలమంది గుంపులుగ కూడి ఆగ్రహములను జూచి సంతోషధ్యానములు సల్పిరి.

జర్మను సేనల సన్నాహము.

బర్లిను జులై 30:— రషియాసేనలు విర్బెర్గ్ వైపు నకు వచ్చుచున్నందున జర్మనుసేనలకూడ ఆవైపునకే వచ్చుచున్నవి.

రాయబారములు నిలిచినవి.

లండను జులై 30:— ఆస్త్రియా, రషియా దొరతనములకు జరుగు చున్న రాయబారములు నిలిచినవని తెలియవచ్చినది.

కొంచెము ఆశకలము.

రషియా, జర్మను చక్రవర్తుల ప్రసంగములవలన లాభము కలుగునని ఆశపుట్టుచున్నది.

ఆర్థికస్థితి.

లండను పట్టణములో ఆర్థికస్థితి చక్కగ నున్నదని లండను పుత్రికలు ప్రకటించినవి.

వైద్యముగ నున్నది.

కొద్దిరోజులలో బ్యాంకులలో 4000000 పౌనుల విలువగల బంగారునాణెములు చేయబడినను వార్త వైద్యమును కలిగించుచున్నది.

బ్యాంకురేటు.

బ్యాంకురేటు నూటికి 4 కన్న హెచ్చింపబడునని తోచెను.

దివాలాలు.

దివాలా తీసినకం వెసిలలో మాడు సెర్దవి కలవట.

బంగారునాణెములను కొరుట.

బర్లిను జులై 30:— బర్లిను నగరమునందలి రెయిచిన్ బ్యాంకుకు జనలు గుంపులుగవచ్చి నోట్లుతీసికొని బంగారునాణెము లిచ్చుని ఆడుగుచున్నారు. చిన్నచిన్న బ్యాంకులు బంగారునాణెముల నిచ్చుటకు నిరాకరించినవి.

పరిషియా వ్యవహారములు.

టెహిరను జులై 30:— స్వీడిషు పోలీసుధితుల నాయకుడు, తనకు గవర్నమెంటువారు బాకీపడిన 25000 తీరమును ఆగస్టు 1 వ తారీఖు నాటికి ఇండ్నికొరినాడు.

విగ్లండు స్వరాజ్యము

డబ్లిను జులై 30:— ఇటీవల సేవసల్పిస్తులకును, వైనికులకును కలిగిన సంక్షోభములో చనిపోయిన వారిని నిన్న సమాధి చేసినారు. నిన్న డబ్లినునగర వీధులన్నియు, జన సమూహముతో నిండిపోయినవి.

తెనరలు హద్దాగారు

జమైకా జులై 30:— ఆగస్టు 2 వ తారీఖున జనరలు హద్దాగారు జమైకాలో బయలుదేరి స్పెయినుదేశమునందలి శాన్టాండరు రాష్ట్రమునకు వెళ్లుదురు.

బోర్నియాలో తిరుగ బాటు.

బహేవియా జులై 30:— బోర్నియా దీవియొక్క పశ్చిమదిక్కున జనలు తిరుగ బాటుచేసినారు. డచ్చి అధికారులు నివసించు గ్రామములను, ఇంగ్లను తోగులదెట్టినారు. గ్రామాధికారియగు నొక చీనాదేశీయుని చంపినారు. తిరుగ బాటువారు ముఖ్యపట్టణముపై బడిరి. కాని డచ్చి సేనలువారిని జయించినవి. తిరుగబాటువారిలో కొందరు చనిపోయినారు.

దేశీయ తంత్రీవార్తలు.

బొంబాయి

వ్యాపార స్థితిగతులు.

కలకత్తా జూలై 29:—యూరప్తనందలి కల్లోలము వలన ఇంగ్లండుకూడ యుద్ధమునకు బోవు నేమో యను భయము చేతను బ్యాంకులు మిక్కిలి జాగ్రత్తతో పనిచేయుచున్నవి. బ్యాంకువారు కొనుగోలులను అమ్ము ధరలను చాల వ్యత్యాసముగ్గురి. డిస్కంబులు చాల గిరాకీగానున్నవి. ఇంగ్లండు బ్యాంకు కమిటీవారు కుక్రివారమునాడు సమావేశమగుదురు. అప్పుడు బ్యాంకులకు హెచ్చునని అనుకొనుచున్నారు. లండనుకు సామ్యపంపుట తగ్గిపోయినది. లండనులో బజారుస్థితి చందలముగా నుండుటచే నెక్కువధరలకు గాని కొనుటలేదు. కొన్ని బ్యాంకులు సామ్యునిచ్చుటలేదు. గోధుమల వ్యాపారము మితముగ జరుగుచున్నది. లండనులోని బ్యాంకులకు హెచ్చునందుటచే వ్యాపారమున కిబ్బందిగనుండెను. యూరోపుఖండమునుండి వచ్చు పంటదాతలకు హెచ్చున. వ్యాపారము మందముగనున్నది. జనపనార ఆలస్యముగ వచ్చుటచే కలకత్తాలో సామ్య సులభముగ దొరకుచున్నది. అయితే పంట యెక్కువగా నుండుటచే నెట్లుబడి హెచ్చుగావలసి యుండును. గవర్న మెంటు ప్రత్యులభించు తగ్గినది. యూరోపు ఖండమునకు కరాచీనుండి జనులను తీసికొని పోవుటలేదు. జనులను గాని సమలగాని యెగుమలచేసికొనవలదని లిహోక్సు లెనకు సత్తయివు చేయబడెను. లండనులోని అండర్ రైటర్లు కేల్లు జాస్తిచేసిరి. బ్రిటిషుయొడ వ్యాపారమునకు ఇంగ్లండువారు శోక్యము పుచ్చుకొనినగాని నష్టముకలుగుదు. కరాచీలోని వర్తకులందరు నేమిజరుగునో యని యెప్పటికప్పుడు కనిపెట్టి యున్నారు. కల్లోలమునకు పూర్వమే బజారు మందముగ నుండెను. కేవలము యుద్ధవార్తలచే మారుమిలిగినది చెప్ప నవకాశములేదు.

కలకత్తా.

సామాన్యముగ వ్యాపారములు జరుగుటలేదు.

బొగ్గు యెగుమతి.

గొప్పయుద్ధము ప్రారంభమైనయెడల రాక్షసిబొగ్గు యెగుమతి వృద్ధియగును.

బొంబాయి.

యూరప్తనందలి యుద్ధకల్లోలమువలన యిక్కడ మాన్యంత విశేషము కలుగలేదు. పోర్టుట్రుప్తువారికి ఆప్పు కావలసిన సామ్యంతయు నిన్నటిరోజుతో వచ్చినది. మొత్తముమీద యీసామ్య రూ॥ 100-9-0 ల చొప్పున గట్టినది. దొరతనము వారి పత్రములలో కొంత మార్పుకలిగినది. ధర రూ॥ 95-2-0 లకు తగ్గిపోయినది.

రైలుకోర్టు కొట్టుకొనిపోవుట.

మొక్కూరు జూలై 29:—జల్లెఆబ్బసపూరు, బాహీర పురము, కాళావరన ప్రేమనలమధ్య రైలుకోర్టు నేడు వరద వచ్చి కొట్టుకొనిపోయినది. 18-2 మైలుయొద్ద యేడు తెలిగ్రాపు సంధములు పాతినగ్గలములో గండిపడినది. బాహీరపురము ప్రేమనవరకే బండ్లమార్చి ప్రయాణికులను తీసికొనిపోవుటకు విలున్నది. కాని బాహీరపురము, కాళావరనలమధ్య విలులేదు.

బంగాళము.

హోంజీప్రభృతి స్మరణచిహ్నానిధి.

కలకత్తా జూలై 29:—హోంజీప్రభృతి చిత్రపు వ్రాయించుటచే నీ స్మరణచిహ్నానిధి వారు రమారమి 1050 పానులను హాగు చేయుటకు వర్తకించిరి.

అగ్రా హత్యకేసుచారణ.

కలకత్తా జూలై 29:—అగ్రా హత్యకేసులో ముద్దాయిల పక్షమున హోమ్స్టేట్లలో న్యాయమూర్తులు పెరఫుడ్లను, ట్యూనగుగాడ్లయెడల నేడోక దుఖాస్తు చేయబడినది. ఈ కేసులో ముద్దాయిలు హత్య, హోంజీ నేరములక్రింద అగ్రా నెమిన్ను బట్టిగారినల విచారించబడుచున్నారు. ఇరువది యెదుగురు సాక్షులు విచారించబడిరి. నెమిన్ను బట్టిగారిదివరకు తెలియజేసిన యభిప్రాయములక ముద్దాయిలకు నిష్పక్షపాతముతో న్యాయము జరుగదని భయముకలుగచుచున్నదనియు, ముద్దాయిల పక్షపు న్యాయవాదులకు, ప్లేడర్లను వారించుట

మానివేసి వెళ్లిపోయినదియు యీ కారణములవలన దరఖాస్తు చేయబడెను. న్యాయమూర్తులు దీనిని నిరాకరించినది.

బంగాళా దొరతనమువారి తాళిము.

కలకత్తా జూలై 29:—రాజప్రోహము సందర్భములో తోచినట్లేల్ల గృహశి అనుపదమునవాడు టాచాగ్మై పోయినది. తాజెవారి యుద్ధగృహ ముఖ్యముగ నిల్లు. వాడు చున్నాడు. ఇట్లు చేయకూడదని పోలీసునూపరింకెండంటులకును, తక్కిన ఉద్యోగులకును, బంగాళములోని ఆక్టింగు పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు జనరలుగారిక తాళిదును పంపించిరి. దేశీయ పశ్రమలకు ప్రోత్సాహము కలుగజేయు నుద్దేశము కలదనియు, దీనికి దొరతనమువారి సానుభూతి యున్నదనియు, ఇంకొక అర్థములో నిపదము నుపయోగించకూడదనియు, నిందులో నూచింపబడినది. మొట్టమొదట నిట్టి తాళిదు మాడు నాలుగు సంవత్సరములక్రిందట తూర్పు బంగాళము, అస్సామదొరతనము వారివలనను తరవాత బంగాళా ప్రభుత్వమువారివలనను పంపబడెను.

ఉష్ణదేశ వ్యాధుల సాక్షిశాల.

కలకత్తా జూలై 29:—మందు సంవత్సరము జూనులో ఉష్ణదేశవ్యాధులగురించి బోధించు పాఠశాల కలకత్తాలో తెరువబడునని సర్లియోనార్డు రోజర్సు బి. ఎం. ఎస్ గారు ఇండియన్ టీ సంఘమువారికి వ్రాసిరి. క్రొత్త లైబ్రరేటరీ యొక్క నై అంతస్తుమాత్రము కట్టవలసియున్నది. వీరికి కొంత కాలమువరకు పనిచాచించుకొను యుద్దేశ్యములేదు.

ఆటలో నెట్టుతగిలి చనిపోవుట.

కలకత్తా జూలై 29:—మంగళవారమునా డిక్టేడ మైదానములో పుట్టుబాలుఆటలుజరుగుచుండగానొకదుఃఖకర మగుసంగతి జరిగినది.

బంతితగులుట.

సచ్చిదానంద గోస్వామియను విద్యార్థి యాడుచుండగా బంతి తొమ్మిదిమీద తగిలినది. వాప మితనియన్ను 18 సంవత్సరములు.

వైద్యశాలకు తీసికొనిపోవుట.

చాల దెబ్బతగిలినట్లు తోచి స్నేహితు లవతలకు తీసికొని పోయిరి. కాని స్థితిగతులు మారుచున్నందున స్థితి తెలిసి తెలియని నితిలోనుండగా వైద్యశాలకు గొనిపోయిరి.

మరణము.

వైద్యశాల చేరేతొడనే విపరీతముగ దాహముగుచున్నదని చెప్పి పరిక్షచేయుచుండగా మృతిపొందెను. రక్తనాళములు తెగి రక్తము సవించుటచే మరణముకలిగినది.

రైలుబండ్లు కొట్టుకొనుట.

వైదాపురము జూలై 30:—తూర్పు బంగాళము స్టేటురైలువేయుక్కు వైదాపురము డిస్ట్రిక్టు నూపరింకెండంటుగా. రీ తలెవాగ్ పంపుచున్నారు:—ఒక ప్యాసెంజరు బండియు, సరకుల బండియు, ఫలక్షూరి యార్డులో. 3:40 నిమిషములకు కొట్టుకొనినవి. సరకులబండి ప్రేమనాను రెండువాగి నులు ముక్కలు ముక్కలుయి పోయినవి. సరకులబండి గార్డు చనిపోయెను. ప్యాసెంజరు ఇంజను పట్టులనుండి తొలగినది. ప్రయాణికు లెవరికిని ప్రమాదము కలుగలేదు.

పంజాబు.

డిల్లీ కుట్రనేరము.

డిల్లీ జూలై 29:—తాము కుట్రలో చేరలేదనియు, దీనినాను సాక్ష్యములోని సంగతులను, హత్యగురించి విచారించినట్లుగాని, స్వాంత్యోత్స కాగితములను పంచి నెట్టికట్టుగాని తెలియజేసిన సంగతులను, ఆక్షేపించి యధార్థములు కావనియు, ముద్దాయిలు వాజ్యాలములవ్రాసి దాఖలుచేసిరి. ఆమీరుచందు వాజ్యాలము.

ఆమీరుచందు తన వాజ్యాలములో నిట్లు తెలియజేసెను:—పోలీసు కమిషనరు నాకు పోలీసువారి తనిఖీ లేకుండచేయుటకు నిరాకరించెను. దానిమీద గావ పట్టరాని కోపమువచ్చినది. ఈకోపములో నాండ్లయులందరిని చంపి పారవేయ వలయునని వ్యాసము వ్రాసితిని. దీనిని మాడరను రివ్యూప్రతికకు పంపదలచితిని. కోపము తగ్గినతరువాత నీసంగతులతోనుండిన భాగమును తీసివేయుట కాలోచించితిని. కాని వ్రాసినకాగితములు కనుపడలేదు. నేను మాన ప్రమాదవృత్తుకలవాడనని డిల్లీలో నందరెగురుదురు. అందుచే నిసంగతులు నానుభిప్రాయము ననుసరించి వ్రాయబడినవని యెవరు అనుకొనరు.

వాజ్యాలము.

ఇతడు తన వాజ్యాలములో నిట్లు చెప్పెను:—నాకు ను చాల ముకుందునకును వివాహమువిషయమై ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరిగినవి. బాల ముకుందునకు తయార్యాధి యున్నది. అందుచే వివాహమున కొప్పుకొనలేదు. ఉత్తరమును అతిశయోక్తితోను, పదాడంబరముతోను వ్రాసితిని. ముందుకు వచ్చితివా చావు సిద్ధము అని మా దేశపు సామెతప్రకారము వ్రాసితిని. అనగా ఉరివేసికొనుట యెంతో, వెండిచేసికొనుట యంతయని యర్థము.

హావంతుమహీ.

హావంతుమహీ తన వాజ్యాలము నిట్లు వ్రాసి దాఖలు చేసెను:—హరిదయాలు నాకుమారబంధువు. ఆతడుఆరాజకము బోధించినట్లుగాని రాజప్రోహముగురించి వ్యాసములు వ్రాసినట్లుగాని యెప్పుడును ఎరుగును. ఆండ్లయప్రభుత్వము వలన హిందూదేశమునకెంతయో మేలుకలుగు చున్నదని నా నమ్మకము.

ముద్దాయిల విచారణ.

కుక్రివారము ముద్దాయిలు విచారించబడుదురు.

ఓరియంటు బ్యాంకు.

లాహోరు జూలై 29:—ఇటీవల ఓరియంటు బ్యాంకు సామ్య చెల్లించుట మానివేసినది. ఇప్పుడు భాగస్వాములు జనరలు మీటింగు చేసి, త్వరితగతినే తిరిగి పనిచేయుటకు ప్రారంభించుటకై నిశ్చయించుచు తీర్మానించినారు.

లెఫ్టినెంటు గవర్నరు పర్యటనము.

లక్నో జూలై 30:—పర్యటనము ముగిసి, సర్ జేమ్స్ మెస్టసుగారు కడచిన రాత్రి లక్నోనుండి నానిటాలుకు బయలుదేరిరి.

పంజాబు సబు-కోర్టుల తనిఖీ.

సిమ్లా జూలై 29:—కేపు శీతకాలములో పంజాబు ఫీఫుకోర్టుజడ్జి లాకరు సవార్తి నేటు కోర్టులను తనిఖీచేయు నట్లుత్తరువు చేయబడినది. వీరిపనిలోనుండిన కాలమున ఆరు మాసములకు మించకుండ పంజాబు ఫీఫుకోర్టుకు మరెముక పెంపరరీ జడ్జి నియమింపబడును.

చెన్నపురి హైకోర్టు జడ్జిపదవి.

సిమ్లా జూలై 29:—1911-వ సంవత్సరపు హైకోర్టు ఆర్డరు మూడవ సెక్షను ప్రకారము గవర్నరు జనరలుగారి యేర్పాటులు చేసిరి:—మానసియాలగు సి. ఎఫ్. నేషియరు గారు తమ అడ్జిషనలు పెంపరరీ జడ్జిపదవికి రాజీనామా యిచ్చినందున వారికి బదులుగ సెవనస్, అందు డిస్ట్రిక్టు జడ్జి గానుండిన ఏ ఎఫ్. హాన్నీ గారు పనిచేయ వలయును. వీరిపదవిని స్వీకరించినది మొదలు 1914-వ సంవత్సరము ఆక్టోబరు 12-వ తేది వరకు నియమింప బడిరి. నేషియరుగారు ఆక్టింగు జడ్జిగ యేర్పరచ బడినారు.

సంయుక్తరాష్ట్రము.

మరణశిక్షను ఖాయపరచుట.

ఆలహాబాదు:—విలియము హోమరు అను నతడు తనభార్యను హత్యచేసినందునకై ఫతేగరు నెవన్ను జడ్జిగారి వలన మరణదండన విధింపబడినది. దానిమీద నీతడు ఆలహాబాదు హైకోర్టులో నష్టులు చేసికొనెను. న్యాయమూర్తులు తడుబాల్లు, వేమియరుగార్లు విచారించి అప్పీలును నిరాకరించి వేసిరి. ఈకేసులో విడదల చేయబడిన జేమ్సుక్రిస్టి, అగ్రావరుగ తిరిగిన తాదారు హాన్నీను అనువారల సహాయముతో ముద్దాయి తనభార్యను చంపి గంగానదిలో పారవేసెను. ముద్దాయియొక్క వర్తనమును, హేవరు అమ్మ కనుపడకుండ పోయిన సంగతిసందర్భములనుబట్టి చూడగా, ముద్దాయి తన భార్యతో కూడకెల్లి చంపెననుటకు సందియములేదనియు, హత్యచేసిన యుద్దేశము తెలియుటలేదు కాని హత్య జరుగుటకల్పికొన్ని మాసములకు పూర్వము ముద్దాయిభార్య పోరు తప్పింగుకొనుటకు యత్నించినట్లు కనుపడు చున్నదనియు, తీర్పు:—వ్రాసి, శిక్షను ఖాయపరిచి ఉరితీయుటకు తుత్తరువు చేసిరి.

దొంగలగుంపును వెడలగొట్టుట.

ఆలహాబాదు:—సరిహద్దు పొంతములనుండి విశేషభలకరిట్లు తెలియజేయు చున్నట్లు పయోనిరుప్రతిక వ్రాయించుచున్నది:—హోంజీగార్డు మున్నగు దుష్టస్వభావులను సార్వాను ప్రాంతములనుండి తేవగొట్టుటకై ఆమీరుగారు తుత్తరువు చేసిరి. వీరిని 300 కుటుంబము లుండవచ్చును. వీరు నాదోరా, రాజగలులకు వచ్చిపడినారు.

బిల్లు.

బర్మాలో చంటిపిల్లల చావులు.

రంగూను జూలై 29:—కమ్యూనికేషన్ బోర్డు. ఎం. ఎస్. మేజిస్ట్రేట్ ఐ. సి. ఎస్ గారి భార్యయ్య, చాలమంది యూరోపియన్లు, బర్మా స్త్రీలను బర్మాదేశములో చంటిపిల్లల చావుల విషయమై లెఫ్టినెంట్ గవర్నరుగారి కొకవిజ్ఞాపనమును పంపిరి. 1912 వ సంవత్సరములో సీచావులు చాల అధికముగ నున్నవనియు, సీ సంవత్సరములో పుట్టిన 316654 పిల్లలలోను 107967 గురు మృతి జేందరినయు, 21 అసిస్టెంట్ సర్జను పనులను, లేడిడాక్టర్లు గ్రేడుకు మార్చిదొరతనమువారి వైద్యశాఖలో కొన్ని సవరణలు చేయవలయుననియు, (ఏప్రిల్ మొదటి తేదీ 25 ఉద్యోగములు భాగీగానున్నవి). ప్రస్తుతము స్త్రీలకు వైద్యసహాయములేని ఇరువదియొక్క పట్టణములలో నివసింపవలయుననియు తీర్మానములు చేయవలయుననియు, (ఏప్రిల్ మొదటి తేదీ 25 ఉద్యోగములు భాగీగానున్నవి). ప్రస్తుతము స్త్రీలకు యుద్ధోగములలో నియమించ వలయుననియు, తక్కినయుద్ధోగములకు కూడ సాధ్యమగునంత త్వరలో నిర్దేశించువలయుననియు, ప్రస్తుతము ప్రసవస్త్రీలకు ప్రత్యేకము వార్డులు లేని గవర్నమెంటు వైద్యశాలలో పీని ఏర్పాటుచేయవలయుననియు, ప్రసవశాలమునందు గృహస్థులయొద్దకు వెళ్లి యుపకారము చేయుటకు మంత్రసానులను, నెడ్లనెడ్లపట్టణములన్నిటిలోను అధికారులు నియమించునట్లు చేయవలయుననియు, విజ్ఞాపనపత్రములో సుదహరింప బడినది.

బర్మాలో కోర్టు.

రంగూను జూలై 29:—బర్మాలో కోర్టు సెలవులలో కూడ న్యాయమూర్తి బోర్డుమేజరు సెలవులేనీకొనుట కాలోచించిరి. కాని ఇట్లుచేయక ఆగస్టు 3వ తేదీనుండి ఒక సెల సెలవు తీసికొందురు. వీరు సెలవునొడ నుండినకాలములో వీరిస్థానమున పనిచేయువారెవరునో, న్యాయమూర్తి ఆర్డరు ద్వారాకూడ ఆగస్టుమాడవతేదీనుండి సెలదినములసెలవు తీసికొందురు. సెలవునాడ కోర్టుసెలవులు ప్రారంభమగును. వీరి స్థానమున నివసరలో తెలియజేసినట్లుగ గవర్నమెంటు ఆఫ్స్ కేటు యంగుగారు పనిచేయుదురు.

ఫోర్టు సెయింటు జార్జి గెజెటు

మొగళవారము జులై 28.

చెన్నపురి కామ్రోవేజ్ ప్రెసిడెంటు పి. యల్. మూరుగారు పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు జనరలుగ నియమింపబడిరి. ఆక్రింగుపోలీసు ఇన్ స్పెక్టర్లు జనరలుగనున్న ఆనంద్ బేన్ బ్రాహ్మణుడొకడైన జేమ్సు కార్మిక్లెయిగారికి మూరుగారు బదిలీచేయవలయుననియు, డిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టరు జనరలుగ నియమింపబడిరి.

మే 14 వ తేదీనుండి యాక్రిందిమార్పులు చేయబడెను.

చార్లెసు అలెగ్జాండరు ఫోటర్ ఐ. సి. ఎస్ గారు రెండవతరగతి సబ్ కలెక్టరు బాచంటు మేజిస్ట్రేటుగ నుండుటకు.

బాక్ ట్యూరెయిన్ గిర్నీ ఐ. సి. ఎస్. గారు మూడవతరగతి సబ్ కలెక్టరు బాచంటు మేజిస్ట్రేటుగ నుండుటకు 10వ జులై నుండి.

హోపు ట్యూరెయిన్ గిర్నీ ప్లోవ్ పి. ఐ. ఐ. సి. ఎస్. గారు ఒకటవతరగతి సబ్ కలెక్టరు బాచంటు మేజిస్ట్రేటుగ నుండుటకు తీర్మానముచేయబడెను. థామస్. వి. బ్రాక్ మాయుర్ ఐ. సి. ఎస్ గారు రెండవతరగతి సబ్ కలెక్టరు బాచంటు మేజిస్ట్రేటుగ రివర్సచేయబడిరి.

చార్లెసు అలెగ్జాండరు ఫోటర్ గారు మూడవతరగతి సబ్ కలెక్టరు మేజిస్ట్రేటుగ రివర్సచేయబడిరి.

లోకల్, మునిసిపల్ బోర్డులు.

ఈదిగవ గుదాహరించినవారూ యూరోపియన్లకు నియమింపబడిరి.

కూర్మా వేంకటరెడ్డి నాయుడుగారు:—ఏలూరు తాలూకా బోర్డుమెంబరు.

బొక్క నారాయణ మూర్తిగారు:—వెద్దాపురము తాలూకా బోర్డుమెంబరు.

మాన్సింగి అల్లభావమ్మగారికి సాహెబు బహద్రు:—కర్నూలు మున్సిపల్ బోర్డుమెంబరు.

మేజరు, డి. బాక్ గణపతిరాయ, జనాల్ అబ్దుల్ రహమాన్ సాహెబు బహద్రుగారు:—నెల్లూరు మునిసిపల్ బోర్డులు.

ఒబులరెడ్డిగారు:—రాయచుటి తాలూకా బోర్డుమెంబరు.

కోవలమాడి గోపాల కృష్ణయ్యగారు:—దేవవాడ తాలూకా బోర్డుమెంబరు.

కొవ్వూరి చంద్రారెడ్డిగారు భీమవరము తహసీలుదారు వేమూరి లక్ష్మీనరసింహ రావుగారు, మద్దూరి కృష్ణమూర్తిగారు:—కృష్ణాజిల్లాబోర్డు మెంబర్లు

ఆలి అప్పడు పంతులుగారు:—విశాఖపట్టణము జిల్లా బోర్డుమెంబరు.

చెన్నపురి అసిస్టెంట్ అకృతుంట్టుజనరలు సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారికి జూను 18 వ తేదీనుండి ఆటవారములు ప్రీవిలేజీ సెల వియ్యబడెను.

విష్ణుభట్ల రామకృష్ణయ్యగారు ఏడవతరగతినుండి అతరగతి నకు ప్రమోదము.

సి. ఇ. రీనియన్సుగారి సెలవుసమయమున రెవీన్యూ మెంబరు మిస్సెన్సుగారు నార్తర్న్ సర్కిలు ఆఫీసరులపాతకాల ఇన్ స్పెక్టరుగ నియమింపబడినారు.

సి. రామకృష్ణగారి సెలవులో రావుబహద్రు ప్రభాకర్ చారిత్రయ్యగారు ఫస్ట్ సర్కిలు పాతకాల ఇన్ స్పెక్టరుగ నియమింపబడిరి.

అదవులశాఖ.

రెండవతరగతి డిప్యూటీ రెంజరుగ నున్న తిమూసక్కిల్లగారికి సి. రామస్వామినాయుడుగారు బదిలీ చేయబడినట్లు సే భద్రాచలం రెంజరికి మార్పు.

ఒకటవతరగతి రెంజరు జానకిరామశర్మగారికి తిమూసక్కిల్లగారు బదిలీచేయబడినట్లు సే విశాఖపట్టణము జిల్లా మార్పు.

టి. వి. చాకోగారు దక్షిణ వెల్లూరునుండి సేలమునార్డు నకు బదిలీచేయబడిరి.

పి. కే. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు దక్షిణ వెల్లూరునుండి సేలమునార్డునకు బదిలీ బల్లారిజిల్లాలో మూడవతరగతి రెంజరు తంబునాయుడుగారు రెండు సంవత్సరములు సెలవు.

జి. ఎమ్. ఆబ్రహాముగారు బల్లారిజిల్లానుండి ఆదోని రెంజరికి బదిలీ. రెండవతరగతి నాయకులైన ఎన్. ఆర్. కలసావి మిస్ట్రీగారు గంబాము డివిజనుకును.

రెండవ తరగతి సబ్ కలెక్టరు వి. పి. సాంబశివయ్యగారు విశాఖపట్టణము డివిజనుకును.

రెంపారెరి అప్పరసబ్ కలెక్టరు పి. ఆర్. విశ్వనాథయ్యగారు గోదావరి నార్తర్న్ డివిజనుకును.

విశాఖపట్టణము డివిజనులో సబ్ ఇంజనీయరు కండక్టరు ఎమ్. పవరుగారు గోదావరి ఈస్టర్న్ డివిజనుకును

గోదావరి నార్తర్న్ సబ్ డివిజన్ ఆసిస్టెంట్ ఇంజనీయరు ఎల్. వేంకటకృష్ణయ్యగారు గోదావరి కేన్ సర్వెన్సీ డివిజనుకు.

రెండవతరగతి ఒకటవ పి. ఆర్. పద్మనాభయ్యగారు గోదావరి కేన్ సర్వెన్సీ డివిజనుకు.

రెండవతరగతి సబ్ ఇంజనీయరు ఎన్. కే. రామచంద్ర శాస్త్రిగారు హోనువేటసబ్ డివిజనుకును ఒకటవతరగతి నాయకులైన టి. ఎన్. వెంకట్రామయ్యగారు కర్నూలు డివిజనుకును, నియమింపబడిరి.

విరేచనములకు మందు.

బాపట్లనుండి చెన్నుభట్ల భానుమూర్తిగారి ట్టు వ్రాయుచున్నారు:—

ప్రతిదినము సరిగావిరేచనము కాకుండుటవలన ఎంత బాధగానుండునో, చాలమందికి తెలిసినవిషయమే. అయితే, అట్లుసరిగా విరేచనము అగునట్లు చేయుటకు అనేకమార్గములు కలవు. మనముతిన ఆహారము శాస్త్రము ప్రకారముగా నున్న, మలబద్ధము సామాన్యముగా విరేచన బాధింపదు. ఆహారమేకాక విహారముకూడ మలబద్ధమున పోగొట్టును. ప్రతిదినము, 4, 5 గంటలందు మలము విడుదలయ్యునట్లు పరుగెత్తికొనుట కాని లేక పరుగెత్తికొనుట ఆట ఆడిన గాని, మలము ప్రేగులనువలన బయటికి వెళ్ళును. ఇట్లుమల బద్ధమైయు, స్వభావ సిద్ధమైనట్టియు మలము విడుదలయ్యునట్టియు, ఈమార్గములవల్లనే అందరికి కావలసిన విరేచనము కలుగక పోవచ్చును. ఈవిధమున తోడు కొన్ని శాస్త్రబాధితమైన మార్గములకూడ అవలంబించ వలసియున్నది. అట్టి అశ్వభావికమైన మార్గములు రెండువిధములు. (1) నోటిద్వారా

మందులుపుచ్చుకొని విరేచనము చేయుచుట, (2) ఆసనము ద్వారా నీటిని, నెడ్లప్రేగులలోనికి పోనిచ్చి విరేచనము చేయుట. ఈరెంటియొక్క తాతమ్యములను విచారించకముందు, ఆహారముపోవు కాలవనుగుర్చి ఇందుక తెలిసి కొనవలసి యుండును.

మనముతిన ఆహారము, నోటిలోకొంత, అన్నకోశములో కొంత చిన్నప్రేగులోకొంత జీర్ణమగును. చిన్నప్రేగులనుంచి, నెడ్లప్రేగులోనికి వచ్చునరకి, జీర్ణము కావలసినదంతయు జీర్ణమగును. పనికిరానిది మాత్రము నెడ్లప్రేగులోనికి దిగును. విరేచనమునప్పుడెల్ల, నెడ్లప్రేగులోనున్న విషపదార్థములంతయు ఆసనముద్వారా బయటికివలయును. సాధారణముగా వెయ్యింటికి ఒక్కరికికూడ ఇట్టి పూర్తి విరేచనముకాదు. ఆసనములో నున్న మట్టుకు బయటికివచ్చుచుండును. అదియే పూర్తి విరేచనమని సామాన్యముగా అందరు అనుకొందురు. నెడ్లప్రేగులో మిగిలిన విషపదార్థము దినదినము ద్రవమైన మైగడ్డకట్టుచుండును. అట్లు గడ్డకట్టుటచేత, చిన్నప్రేగులోనుంచి జీర్ణముకాగా మిగిలిన పదార్థమును రానియ్యదు. ఇదియే మలబద్ధము. నోటిద్వారా పుచ్చుకొనిన మందులు చేయుపని ఏమనిన, ఆహారముపోవు కాలవ ప్రక్కనుంచి ద్రవమును వైకివచ్చునట్లుచేయును. అద్రవము గట్టిపడిన మలముతో గలసి దానిని వెలుపలికి కొట్టి వేయును. మలబద్ధమునకు ముఖ్యకారణము, మలములోని ద్రవపదార్థము శరీరములోనికి పోవుటచేత, మలము గట్టిపడుటయే. ఈవైచెప్పిన మందులు కొంతకాలమువరకు ఆహారముపోవు కాలవల ప్రక్కనుంచి ద్రవమును ప్రసరింప చేయ కలుగును గాని, పోను పోను, ఒకేమందు, ఇట్లు ప్రసరింపజేయ లేక పోవును. అంతకుంటే తీవ్రమైనమందు ఉపయోగించవలసిన యవసరముండును. ఆమందుకూడ కొంతకాలమునకు నిష్ఫలమౌజనును. చిట్టచివరకు ఏమందు ఇచ్చినను ద్రవము ప్రసరించదు. అంతట మందులవలన విరేచనములుచేయ వీలుగా నుండును. ఇట్టి అనుభవముకలవారు అనేకులు గలరు. ఇట్లు మందులిచ్చి విరేచనముచేయుట, బలహీనమైన గుర్చి మును కొట్టి కొట్టి నడపించునట్లు కొంతకాలమునకు ఎంతకొట్టినను నడవదు.

రెండవది ఆసనము ద్వారా నెడ్లప్రేగులోనికి నీటిని పోనిచ్చుట, అట్లు పోయిననీటిని గడ్డకలెను, రాళ్లకలెను, ప్రేగులను అంటుకొనియున్న మలమును నానిచి, ప్రేగులను కదల్చి, ఆ మలమును బయటికి బాదించి కొట్టివేయును. ఈ విధమున కూడ అశ్వభావికమైన మార్గములలో నొకటియైనను, మందులిచ్చి విరేచనములు చేయు మార్గముకంటే, తక్కువ అశ్వభావికమైనది. ప్రేగులు వానపాములవలె, పొడుగు గుట్ట, పొట్టియగుట స్వభావము. శరీరము ఆరోగ్యముగా నున్నయెడల, ప్రేగులు తీరుచుగా, పొట్టిగాను, పొడుగుగాను అగుచు, మలమును వైకి గంటివేయును. మలబద్ధములో ఇట్టి చలనము తగ్గును. నీటిలోనికి పోయినప్పుడు ప్రేగులకు ఇట్టి కదలిక పుట్టును. మందులు లోనికిపోయి ద్రవమును ప్రసరింప చేయుటయే గాని, అద్రవము బహు స్వల్పము అగుటచే, ప్రేగులకు కదలిక కలిగించ నేరవు. ఇదియుగాక మందులకు కొంతకాలము అయిన తర్వాత ద్రవము పుట్టించు శక్తివచ్చును. అనగా పనిచేయనట్లు.

కనుక విరేచనము చేయుటకు మందు లుపయోగించుట రాను రాను నిష్ఫలమౌజన మగుటయేగాక, అపాయకకరమని కూడ తెలియుచున్నది. ఇప్పుటికి తెలిసిన యుపాయము లన్నిటిలో ప్రేగులలోనికి నీటినిపోనిచ్చి, విరేచనము చేయుటయే మంచిది. ఇట్లు నీటినిపోనిచ్చుటకు ఒక సీసారేకు డబ్బా (4 ట్రెంట్లు పట్టునది) రబ్బరు గొట్టము, మొదలైన చిన్న సాధనము లవసరము. ఆ సాధనము గూర్చి విస్తరముగా, ముందు పత్రికలలో తెలియ జేయుచును.

[ఇందలి యభిప్రాయములకు మేము బాధ్యులముకాము. ఆ. ప. సం]

స్వారిసు నగరమునందొక పోస్టుయొక్క భార్య 21 కాన్పులు కనినదనియునీమెయేస్త్రీలలోకెల్ల నెక్కువశక్తుల గలన భాగ్యవతియనియు పత్రికలలో ప్రచురించగా, నదిగని జర్మనపత్రికలు, బర్లినునగరములో 26 విడ్డలగలన 89 సంవత్సరముల వయసుగల స్త్రీ, గలదనియు ఆమె కనేకసారులు కవల పిల్లలు గలిగిననియు ప్రచురించినవి. బర్లినునగరములో మర మూడు కుటుంబములలో 20 నుండి పిల్లలుగల కుటుంబములు, పదిమంది కెక్కువపిల్లలుగల కుటుంబములు బర్లినులో 415 గలవట. కాని యిటీవల ఈసంఖ్య కాగాపు ద్విగుణముయ్యుండును.

కొర్టు వ్యవహారములు.

హైకోర్టు ప్లాంట్.

మరణితుర్రుని మొగ్గి యాడవచ్చునా?

(న్యాయమూర్తి వేక్వలుగారు)

ఈ కేసులో గార్డుకు అనుమతి తన మరణి తుర్రుని మొగ్గి యాడవలెనని వివాదముల రిజిస్ట్రారుగారిని సర్టిఫై చేసి ఇయ్యవలెనని కోరగా నియ్యలేదు. దంపతుల మతమైన వైద్యము మిషన్ కు సంబంధించినందున పాదీలు పాస్ పోర్ట్, మోహర్ అనువారు వారిచేర్చి నియమముల ప్రకారము ఈ వెండ్రి ఆఫీస్ కియ్యవలెనని, దంపతులున్న దేశపు చట్టముల ప్రకారము విడిచిపెట్టవలెనని అందు తప్పులేదనియు తాము వెండ్రి చేయించినను అందితరులు తప్పు పట్టుటకు వీలులేదనియు తెలిపిరి.

ఈ కేసు న్యాయశాస్త్రము ప్రకారము తప్పులేదు గాన వెన్డియర్ రిజిస్ట్రారుగారు ఈ వెండ్రి చేయించవచ్చునని వ్యాయాధిపతి తీర్పు తెచ్చెను.

(న్యాయమూర్తులు ఓల్డ్ ఫీల్డ్స్, నేపియరుగారు)

కృష్ణాజిల్లా చివరిగాల ఆగ్రహారములో నొక ఆగ్రహారంబును తన రయితులకు వారు సాగుచేయుచున్న భూమిని వదలివెట్టవలెనని జిల్లాముసముగారివద్ద నుండి డిక్రీని పొందెను. ప్రతివాదులకు రయితులు ఈ భూమి ఎట్లేటు, ల్యాండ్ ఆక్టక్రింద రావలెనని దనియు, నందువలన జిల్లాముసము కేసుభియోగములో నధికారము లేదనియు, వ్యాజ్యము రివిన్యూ కోర్టులో కేంద్ర వలయుననియు వాదించిరి. ఈ వాదనముతో బంధులలో సహృదీ నేటు జడ్జిగా కేకేభవించి జిల్లాముసముగారి తీర్పును రద్దుచేసిరి.

ఆపిలులో న్యాయమూర్తులు ఈ భూమి ల్యాండు ఎట్లేటు ఆక్టక్రింద రావలయునని వాదమును రుజువుచేయు భారము ప్రతివాదల దనియు, వారియేట్లేటు ఈ నాం యియ్యబడిన వారి ఈ యానాం పూర్వ మెనంగ బడినప్పుడు కుడివారం యజమానిగా గూడ చేయబడలేదని ఋజువును ప్రతివాదలే చేయవలయు ననియు తేల్చిరి. 1910 లో న్యాయమూర్తులు కృష్ణా స్వామయ్యకు, వైస్సు గారల చెప్పిన తీర్పులో (మద గాను లాజ్ 26 వ కేసు నేజి 99) వీరును ఏకీభవించి సహృదీ నేటు జడ్జిగారి తీర్పును రద్దుచేసి, ఈ కేసును పునర్వీచారణకు పంపిరి.

ఈ ఎస్ కుమారస్వామి, కె. సి. రామకృష్ణయ్యర్, ఎస్. దేవికె, సి. ఎ. కృష్ణమూర్తి అనువారు హైకోర్టు వక్తుగా ప్రధాన న్యాయాధిపతి న్యాయమూర్తి కేసుగిరి అయ్యగార్ల యెదుట కేసు వోకబడిరి.

ఎగ్జర్టు పోలీసుకోర్టు.

(బర్దనగారు)

గొంగువాకలవాడు.

18 గుడ్డలను తీసికొని వెళ్లి 17 ఉలికితెచ్చి 1 జరియ్యు త్తయము రు2-4-0 లకు పదునట్టి యజమానికి పోయినదని నానప్పను చాకలవాడు చెప్పెను. పోలీసువారికి రిపోర్టు చేయగా వారికి సాహుకారునందరి జరియ్యు త్తయమును తెచ్చిరి. ప్రవాగు చాకలవాడికి రిపోర్టులు జరిమానా, లేక రెండు తెలలు కలిగి ఖయిదు విధించిరి.

నకాంబుగోడలో సింగుకుంపెనీ తాలూకు సామ్యును నూలుచేసి అపహరించిన గుమాస్తా కేసు యిదివర కీప్రతికలో వ్రాయబడినది. ముద్రాయి శ్రీనివాసయ్యగారికి బర్దనగారు 200 రూపాయలు జరిమానా లేక 6 నెలలు కఠినశిక్ష విధించిరి. జరిమానా చెల్లించుననియెడల యిందు రు 125 లు ఫిర్యాద కేసును వదలును ననిరి.

జూ బు లు.

సంతకములేని జూబులు ప్రకటింపబడవు. సంతకములు చూపు నిమిత్తమే కాని ప్రకటనాధ్యక్షుకాదు. కాగితమున కొక ప్రతికే సిగ్నాలో గుప్తముగా వ్రాయవలయును.

I పడవల ప్రయాణము, ప్రజల పట్టు.

అయ్యో, మేము వారమురోజులక్రిందట, అనులాపురం వెళ్లే నిమిత్తమే గోదావరి తీరములో స్త్రీ మరక్క బొంగు రేవులకు చేరి, యక్కడనుండి, గట్టు నెక్కువరికి, వాన ప్రారంభమై, కంకర వేయని, సుమారొక మైలుదూరము లాకువగునుగల గట్టు మీద, కాలుజాజీ, పడుచు, లేచుచు, లాకు అనతలకు జేరి, పడవల రాకకు, నిరీక్షించుచుండునంత సేపును, వానలో దడిసిన వార మగుటచేత, తలగాచుకొనుటకు, నక్కడ నొక యిల్లుగాని యొకపాకగాని లేక, చాలచిన్న యిల్లుపడి కొంత సేపటికి పడవ రాగా దానిలో నొక గదియందు కొని కూర్చుంటిమి. అపడవరెండు మూడు మైళ్లు వడచేసరికి, తిరిగి వాన ప్రారంభమై గడియంతయు వర్షించుటవలన, గదిలో కూర్చున్న సుఖమేమియు గనపడలేదు. అంతట పడవ నెమ్మదిగా నడువగా వొల్లలాడు వెళ్లేసరికి, జామున్న గాత్రయియినది. ఇక్కడ నొక వంటపూటి యిల్లు యున్నట్లు కనిపెట్టి, వేళకాని వేళ యగుట వలన, గాత్రభోజనము లేకయే పడియుంటిమి. ఇక్కడ కళాసులు వచ్చుటచాల ఆలస్యమయినందున పలివెలలూ జేరవరకు వెళ్లవారిని, ఈలో పుగా, ఆయా గ్రామములకు వెళ్లే వాటసారులు పడేకప్పుములు చూడగా, నూతుల విచారమైనది. అవియేవకగా, చాట సారు గట్టునకు దిగుటకు పడవను దరికి జేర్చుడనగా, కళాసులు యొకచోటకు పట్టుకొని పడవను, మరికొంత దూరమునకు జేర్చి పట్టుట. పడవలో లో జనము కూర్చుంటుండుట వీలులేకుండ పూటగా బస్తాలతో నిండించుట. పడవలో జేర్చవలసిన ప్యాకెంజులకంటె, నెక్కువ ప్యాకెంజులను జేర్చుకొని, పుచ్చు కొనవలసిన, పడవలేకుంక, నెక్కువరేటు పుచ్చుకొని, ఆలా చేటు నెక్కువ యిచ్చివట్టి, సాఖ్యముగా కూర్చుండు టకు, సలము లేకపోవుట. మధ్య గ్రామములందు దిగవారు. నిదురపోయే ప్యాకెంజుల సామ్యును తప్పరించుటచే వారు లేచి చూచునంత తన సామ్యు లేకపోవుట. మధ్యకాము లలో దిగే మనుష్యులకు, వారి వారి సామాను తీసికొని వెళ్లే టందుకు, కూలిమిని యెనను దొరకక, వారేమోసికొని, ఆయా గ్రామములకు వెళ్లుచున్నది చూడగా పట్టణమునకు పల్లెటూరికి నుండేవ్యత్యాసము కనుగొంటిమి. మేము ఈ లాగున, ప్రజలకప్పుములు చూచుచు, మేముకప్పుపడతూ గాత్ర నుండి భోజనములేక మాడి, అహః పురం వెళ్లేసరికి మధ్యా హ్నము. రెండుగంట లయినది. ప్రయాణికులకు ఇబ్బందికలుగ నుండునట్లుగ ఆయా పడవల యజమానులు వారి వారి పడవలను మరమ్మత్తు చేయించునని ప్రయాణికుల కోరిక. మరియు, లాకు సూపరిం తెండెంటు గార్లు ప్రతిలాకునంద్రును ప్రయాణికులు, వానకుదడిసి యిబ్బంది పడకుండునట్లు, ఒకయిల్లుగాని పాక గాని వేయించవలసిన యగత్యమున్నదని మైదానికారులకు వ్రాసి, ప్రయాణికుల యిబ్బందుల వాపుదురుగాక.

ఆచంట సత్యవతమ్మ.

II

విజ్ఞానచంద్రికాపరిషత్ పురీక్షలు.

అయ్యో, ఈనెల 25 తేదీన జరిగిన విజ్ఞానచంద్రికాపరిషత్తు వారి బహుమతి పరీక్షయొక్క సాహిత్యపరీక్ష ప్రశ్న పత్రమును గు తించి యెక్కింత వ్రాయవలసియున్నది. పురుషులకున్న శ్రీరై యెక్కువ శ్రద్ధ తీసికొని యాపరీక్షకు వచ్చుటయు, నందు పురుషులకున్న శ్రీరై యెక్కువగుణములను సంపాదించి బంగారుపతకములను, బహుమతులను గొనుటయు నెల్లరెరిగిన విషయమే. విజ్ఞానచంద్రికా పరీక్షలును, నర్నాపురపువారి పరీక్షలును శ్రీలక్ష్మిమై యేర్పడినట్లు పలువురయభి ప్రాయము. అట్టిస్థితిలో శ్రీలక్ష్మిమై ప్రశ్న రెట్టులుండవలెనో యోచింపవలసియుండె. మనశ్రీ లిప్పడిప్పుడె యిట్టిపరీక్ష లకు వచ్చుటయు, వానియొక్క యుపయోగములను, ఫలితము లను గ్రహించుటయును గలుగుచున్నది. ఇదియంతయు తెలివ దశలోనే యున్నదని చెప్పవచ్చు. ఇట్టిదశలో పరీక్షలు సులభగ్రాహ్యముగా నుండవలెనని, దిగులును, నిరుత్సాహ మును గలిగించునంత కఠినముగా నుండవలెననిగా! ఏటేటినిట్టి కఠినప్రశ్న లే నిచ్చుచున్న శ్రీ లక్ష్మిపరీక్షలకు రావలెను. ఈ సంవత్సరపు సాహిత్యపరీక్ష ప్రశ్న పత్రము కఠినముగానున్న దని చెప్పవచ్చును. మరియు వీ పరీక్షకు శ్రీ లక్ష్మిమై గా నచ్చుచున్నారను విషయమెరిగియు, వారి కిచ్చుప్రశ్న రెట్టు లుండవలెనో గ్రహించకపోవుట కడు కోరవలయును. సాహిత్య పరీక్షయొక్క ప్రశ్నపత్రము నీక్రింద నుచూహరించెదము. 1. తిగిచి కవులిలించి జగతీవిభుఁ డక్కమలాయతాక్షి నైమిం మొగ్గుము మొంగంబునంగనియ మోపురంగగురులంగపోల పురం బుడుకుం బొరింబారి నపుర్యులలికన మాచరించురగ ప్పగు మృదుమాణిమజ్జుల నఖాంతుఁ చేప్త యొనర్చునగ్నిలిన్. ఈపద్యముయొక్క ప్రతిపద్యము వ్రాయుట అని యున్నది. ఈపద్యము కష్టముగానున్నదా, సులభముగా నున్న

దా, ప్రతిపద్యము వ్రాయగలరా లేరా యనువిషయ మటుం డనిండు. ఈపద్యముయొక్క భావమునుబట్టి యిది శ్రీ లక్ష్మియ్య దగినదా లేదాయని యోచింపవలసి యున్నది. దీనిభావము శృంగారరసభూయిష్టమై యున్నదని చదువరులే గ్రహింప గలరు. శ్రీలు సిగ్గుబిడిచి యిట్టిప్రశ్నలకుఁ బ్రత్యుత్తరమెట్లు వ్రాయగలరు? ఈ స్వల్పవిషయము పరీక్షాధికారులు గ్రహింప లేక పోయిరా! ఆంధ్ర వాక్యాయులో వీరికంతకన్న మంచి పద్యము దొరకకపోయినా! వీరి పరీక్షకు వెట్టిక కొందరు శ్రీలను పరీక్షావిషయమై ప్రశ్నచేగా సాహిత్యపరీక్ష కఠిన ముగా నున్నదనియు నందు తాప్రశ్నమప్రశ్న శ్రీలు వ్రాయలేని నట్లుగా లేదనియు మేమాప్రశ్నకు జవాబు వ్రాయునప్పుడు కల ముసాగలేదనియు, నట్టి ప్రశ్న లిచ్చుట సమంజసము గాదనియు నుడివిరి. పరీక్షయొక్క ప్రశ్నలనె యగ్గుచేసికొనుట కొంత కష్టముగానున్నది. ఇదియైన సులభముగా వ్రాయగూడదా? అందొకటిరెండు నిదర్శనములు చూసెదను. 1. సౌర్యవర్ణము లను, 2. ఎవ్వడువున నెవ్వరికెట్టిరి. కొంతంబొందును. మనము ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమును గోరుచున్నాము. మన కెత్తిన మున్న ఆపరీక్షలనయిత మిట్లుండునోమో యని భీతిగలుగు చున్నది. కావున పరీక్షాధికారు లికముందైనను బ్రశ్నలను సావధానముగా పరీక్షించి, దీప్యముగా వ్రాలోచించి ప్రశ్నల నిడుదురని నమ్ముచున్నాను.

గుంటూరు, పి. రామమూర్తి.

III

బ్రహ్మరథము పట్టుట-ఒక ప్రత్యుత్తరము.

అయ్యో, తమప్రతికా రత్నముయొక్క 18-వ తేదీ సంచిలో గుంటూరువార్తలను కీర్తి క్రింద “బ్రహ్మరథము పట్టుట” యని వ్రాసినయంశములు చూచితిమి. శ్రీ నిత్యానంద స్వామిలవార్త యాధిక్యము, తెలియక యాస్విత్యో వివితేఖకుడు వ్రాసినం దకు చింతించితిమి. ఈ స్వామిలవారు అనేక వైశ్యప్రముఖుల ప్రోత్సాహముతో చేబ్రోలుగ్రామమున నొకమఠమును గట్టించిరి. వైశ్యవారులకు (దీదవై శ్యవారులకు అన్నవస్త్రములు సయిత మిచ్చి) వేదాధ్యయనమును, సంస్కృతవిద్యను, గరపుటకున్న వైశ్యవారుల సాయల యుపయోగాగ్గాము నొకసత్రము గట్టించు టకును ప్రయత్నములు చేసెను. కానివై శ్యప్రముఖులలో కొం దరు ప్రథమమున వారిని పురస్కరించుకొని పనిజేసినవారు కొంతకాలము జరుగు నట్టికి ప్రారంభోదేకము లెగ్గి శ్రీ స్వామిలవారిపై బదవుచేచిరి.

శ్రీ స్వామిలవారు అన్నియు పరీక్షించి తిరిగి యారాధ లకు కోరికలకు, లోనైతిగదా యని చింతించి విరాగముచే నెవ్వరిని కెప్పుకవెల్లెరి. వివితేఖకుగ తెనాలి వైశ్యులలో కొం దరి యెడల కొందరు అభూతకల్పనలను గానింప, కొమ్మూరి రామయ్యగారు స్వధనమును వెచ్చించి అనేకులను అనేక గ్రామ ములకు, పురములకుబంకి, తామును చాల అడవులకు సహిత మువెళ్లి కుడుకు అమరావతి, నవిపమున, కృష్ణాతీరమున శ్రీ స్వామిలవారిని గనుగొని, సందర్శించి, వేయిభంగుల ప్రార్థిం చితివకు గలిగిన యపవాదమును తొలగించు కొనుటకు తెనాలి గ్రామమునకు దోడ్కొనిపోయిరి. వారియెడల భక్తిగల వైశ్యు లును, వైశ్యేకులును శ్రీ స్వామిలవారిని సందర్శించి నివాస ముగ శ్రీ స్వామిలవారు వెళ్లిన కాణమును గ్రహించి అంద రు చేబ్రోలునకు జేరిరి.

వీరాలనుండి ఊటుకూరి రా. వేంకటేశ్వరుగారును, గుంటూ రునుండి పుద్ది వెంకటసుబ్బయ్య వరై రాగాల్లును, తెనాలినుండి కొమ్మూరి రామయ్య, చుంకూరి వెంకటప్పయ్య, వరై రాగా ర్లును శ్రీ స్వామిలవారి కేవిధమైన బాధ్యులు లేకుండునట్లుల ని మెంబల్లే తిమశక్తికొలది పాటుపడిపాతశాల నేరాట్టు జేయుటల వాదన మొనంగిరి. శ్రీ స్వామిలవారును తమగురు పుల యనుమతివడిసి కొంతకాలముచ్చటనే యుండుటకచ్చగిం చిరి. చాతుర్యాన దీక్ష నెరవేర్చు కొనుటకు, తమ శిష్యులచే ప్రేరేపంపబడి యాపురంబునకు విచ్చేసిరి. యథాగ్గ మిట్లుండ శ్రీ స్వామిలవారివైన అనూయచేతనో, లేక ఓర్పులేకయో, ధన్య విరుద్ధములైన వ్రాతలు వ్రాయుట, శుక్రముకాదని మాయభి ప్రాయము.

మరియు వివితేఖకుడు స్వయముగా స్వామిలవారి శక్తి సామర్థ్యములు విచారించక దుఃఖిమానముచే బ్రహ్మ రథము జట్టిన తమ యాత్మ గౌరవమునకు లోటుగునని తలచెడి వారి ప్రేరేపణలచే “సమంజసము” కాదని వ్రాసినటుల భావించుచున్నాము. మరియు శ్రీ స్వామిలవారిలో కొంత తడవు ప్రసంగించిన వారి శాంతస్వభావమును, యోగ్యత యను, ఆత్మావాత్మవిచారణయందు గల దిజ్ఞానమును, బోధ పడక మానదు. వైశ్యేకులు బ్రాహ్మణులు సయితము సత్య మును గ్రహించి నిజమును ప్రేమించెడి వారలు, శ్రీ స్వామిల వారిలో సంభాషించి శ్రీ స్వామిలయెడల గురుభావమును, భక్తియు గలుగక వెళ్లినవారు లేరని వ్యవహారభవముచే కెప్పుగలము.

యర్రుత్తరవాది. నానాగి.

THE AUSTRO-SERVIAN WAR.

BELGRADE CASTLE DAMAGED AND THE CITY IN FLAMES.

Servian Positions Captured

AUSTRO-RUSSIAN CONVERSATIONS BROKEN.

STRICT CENSORSHIP EXERCISED.

RUSSIA UNDER WAR-FEVER, GERMANY KEEPING PACE.

Austria has advanced and bombarded Belgrade. The castle is damaged and the city is in flames. She has also captured Servia's positions. Montenegro has thrown her weight on the side of her neighbour little state. Austro-Servian conversations have been broken. Strict censorship is being exercised in Vienna and Belgrade. Germany and Russia have equally and cautiously mobilised towards the frontier. Their monarchs have exchanged views but what they are the world does not know. Only it is being hoped that they are on the side of peace. Russia is enthusiastic for war declaring that only a miracle will stop it. Sir E. Grey's proposed conference is still in the air. Mr. Asquith is struck with the gravity of the situation. Lord Morley states that the Powers are doing their best to localise the war. England has not ordered official mobilisation but has taken precautionary and defensive measures. Though on the 29th inst. the financial world showed sinking that very night appeared an improvement which has continued. The future is all uncertain.

Stock Exchange.

LONDON, July 29.—Consols closed at 71. Money exchanges are absolutely disorganised. Cheques on Paris have slumped quotation ranging from 24-50 to 24-90. Advance of one per cent. in Bank rate is expected tomorrow.

Situation Favourable.

LONDON, July 30.—To-night's situation is more favourable on the report of a possible meeting between the Tsar and the Kaiser. News is most conflicting.

Austria Assures Territorial Integrity.

For example it was announced that Austria had assured Russia that she will respect the territorial integrity of Servia and that she will not occupy Belgrade.

Reported Bombardment of Belgrade.

Almost simultaneously a telegram from Russian source stated that Belgrade had been bombarded and that bridge over the river Save had been destroyed.

Lord Rothschild's Opinion of the War.

LONDON, July 30.—Lord Rothschild is of opinion that war is being localised.

Effect on Market.

Wheat has advanced two shillings and other cereals a shilling. Net gold withdrawal yesterday amounted to £. 911,000 for Continent and Egypt.

Share Market.

LONDON, July 29.—Consols fell to sixty-nine and a half to-day. Other stocks were not quoted.

Three Failures.

LONDON, July 29.

Government is buying Consols which are now at seventy and half. Already three small failures have been announced.

Closing of Bourses.

Bourses at St. Petersburg and Amsterdam have been closed.

Extreme Tention.

SIR E. GREY'S CONFERENCE.

With German Ambassador.

LONDON, July 29.—Extreme tension prevails everywhere. The British Cabinet is sitting. Sir Edward Grey was late in arriving owing to a prolonged Conference with the German ambassador.

Russian Mobilisation.

Hopes of Peace.

Reuter learns that Russia has partially mobilised in South and South-west. This does not necessarily imply rupture and it is hoped that some Power will yet bring about understanding.

Servian Mobilisation.

Scouting by Aeroplanes.

LONDON, July 20.—News from Vienna reports big concentrations of Servian troops. Servian aeroplanes are scouting on the frontier.

Montenegro Helps Servia.

A Montenegrin brigade with artillery near Pribog is supporting Servia.

Sir E. Grey's Statement.

Awaited with unparalleled Expectancy.

LONDON, July 29.—The statement which Sir Edward Grey is making to-day, is being awaited with expectancy unequalled within living memory by the bulk of the public.

Why Should Great Britain be Involved?

While witnessing the collapse on stock exchange in general with extreme anxiety the business men are as yet scarcely able to realise the momentous issues impending, and ask why Great Britain should be involved in a squabble between Austria and Servia in which it is felt that Austria has considerable right on her side.

Britain's Obligations to Entente.

The question which Grey is expected to solve decisively is what are precisely Great Britain's obligations to the Triple Entente and whether Great Britain can hesitate to take up arms if the balance of power is threatened by her friends being plunged into war.

Effect of Britain's Attitude.

Many think that a plain declaration that Great Britain would throw in her lot with the Entente may even now prevent the war from spreading.

A Cabinet Meeting.

LONDON, July 29.—Cabinet sat to-day for over two hours and at its conclusion Mr. Asquith, Mr. Churchill, Sir Edward Grey and Viscount Haldane conferred together.

Situation Extremely Grave.

Government Using All Its Power.

In the House of Commons Asquith said that the situation was one of extreme gravity. He could only usefully say that Government was not relating its efforts and would do everything in its power to circumscribe the area of possible conflict.

Lloyd George and the Bankers.

Mr Lloyd George announced that he had consulted the Bank of England and was advised that it was neither necessary nor advisable at present to call a meeting of the bankers to deal with the financial situation.

Grey did not Make a Statement.

Although Grey was expected to make a statement, he did not do so.

Failures in London.

Hitherto seven failures have been announced in London and two in Glasgow some of them are of moderate importance.

Lord Morley and the War.

LONDON, July 29.—In the House of Lords to-day, Lord Morley said:—"The Powers were actively communicating with a view to averting the war beyond the area primarily concerned."

Kaiser and Tsar Exchange Views.

The Kaiser and the Tsar have exchanged telegrams on the situation.

Arrival of Poincare.

PARIS, July 29.—Poincare has arrived in Paris where he was accorded an enthusiastic reception.

Stock Exchange.

Unprecedented Universal Cessation.

LONDON, July 29.—To-day was the blackest day ever known on the Stock Exchange. Such universal cessation of business is unprecedented. The extent of the fall of

illustrated by the closing of the Montreal and the Toronto Stock Exchanges until a definite improvement in situation sets in.

Conflicting Reports.

All day air has been full of conflicting reports favourable and unfavourable. Felling to-night is a trifle better in view of reports of possible meeting of Tsar and Kaiser.

Labouring to Promote Peace.

The fact that Sir Edward Grey did not speak in the Commons to-day is regarded as an indication that he is still labouring to promote peace.

Strict Censorship Exercised.

Strict censorship being exercised in Vienna and Belgrade except for official telegrams, prevents information leaking out as to the course of happenings in Austria and Servia, if any.

Russian Mobilisation.

On the Austrian Frontier.

Reuter learns that Russian mobilisation extends to thirty-two army corps at Kieft, Odessa, Moscow and Kazan being thus entirely on the Austrian and not on the German frontier.

Servians Destroyed a Bridge.

Near Belgrade.

LONDON, July 30.—VIENNA.—It is semi-officially stated that Servians destroyed the bridge at Semlin a few miles north of Belgrade.

Bombardment of Servian Positions.

Evacuation Compelled.

LONDON, July 30.—Yesterday morning Austrians bombarded Servian positions and compelled the enemy to evacuate them.

Servian Steamers and Mines Captured.

Two Servian steamers laden with ammunition and mines have been captured.

Growth of War-Fever in Russia.

Demonstrations Cheering for England and France.

ST. PETERSBURG.—The war-fever is growing. Thousands demonstrated here and at Odessa yesterday evening cheering for England and France.

Ovation to Servian Officers.

Departure for Belgrade.

LONDON, July 30.—A crowd of twenty-thousand people gave ovation to Servian officers departing for Belgrade.

Movement of German Troops.

In Response to Russian Advance.

BERLIN.—German troops are moving in response to Russian advance towards Wirballen.

Austro-Russian Conversations.

Broken Down.

LONDON, July 30.—It is reported that the Austro-Russian conversations have broken down.

A Hopeful Discussion.

Between Kaiser and Tsar.

There is some hope of the discussion between the German Emperor and the Tsar.

TELEGRAMS.

Monetary Conditions in London.

Thoroughly Sound.

LONDON, July 30.

The City columns of newspapers emphasise that monetary conditions in London are thoroughly sound.

Panicky Situation Withstood.

Markets withstood the panicky situation which arose as a result of the continental liquidation remarkably well.

An Encouraging Feature.

Receipt of Enormous Gold.

LONDON, July 30.

Encouraging feature is the certainty that the Bank is shortly to receive £4,000,000 gold.

The Bank Rate.

It is not expected that the Bank rate will be raised to more than 4 per cent.

Failures Fairly Big.

Three of the failures prove to be fairly big.

Demand for Gold.

Ordinary Banks Refuse.

BERLIN.—Reichs Bank is besieged with persons changing notes for gold. Ordinary Banks refuse to pay gold.

No British Mobilisation.

LONDON, July 30.—It is officially announced that no British mobilisation has been ordered.

Precautionary and Defensive Measures.

Military and Naval measures, which have been taken are merely precautionary and defensive.

First Fleet with Sealed Orders.

The first fleet left Portland with sealed orders, bands playing "Hearts of Oak" and men cheering.

Russian Enthusiasm for War.

St. PETERSBURG.—Russians consider that the die is cast and that only a miracle can avert the war.

Tsar will be Generalissimo.

In the event of war, Tsar will be Generalissimo.

A Patriotic Demonstration.

In Honour of the Servian Officers.

There was a patriotic demonstration in Moscow on the accused of departure of Servian officers for front.

Carried Shoulder High.

Carriage Heaped With Flowers

They were carried shoulder high through the streets and their railway carriage was heaped with flowers.

Lights Extinguished.

Lights in Slack Bea have been extinguished.

Belgrade in Flames.

Palace Damaged Flowers.

According to a telegram to the "Daily Mail" from Vienna, Belgrade is in flames after the bombardment and the Palace has been damaged.

An Artillery Duel.

The "Daily Telegraph publishes" telegram from Athens reporting an artillery duel at Vichnitsa five miles down the river from Belgrade.

An Official Conference.

BERLIN.—Dr. Von Bethmann-Hollweg, Imperial Chancellor, Herr Von Jagow, Secretary of State for Foreign Affairs, Admiral Von Tirpitz, Secretary of State for Navy and high Naval and Military officers met in a Conference last night.

Lasted Till Midnight.

The Conference lasted till midnight.

Rebellion in Borneo.

Quelled by Dutch Troops.

BATAVIA.—Time expired soldiers have been forbidden to return to Holland in view of a political situation. Serious rebellion has broken out on the west coast of Borneo. Villages and homes of the Dutch officials have been burned and a Chinese Burgomaster murdered. Rebels advanced on the Capital, but the Dutch troops defeated them killing many.

Persian News.

Commander of Swedish

Gendarmerie.

Arrears of pay Demanded.

LONDON, July 30.

TEHERAN.—The Commander of the Swedish Gendarmerie has demanded the arrears of pay amounting to £23,000 to be handed over by 1st proximo.

Threat in Default.

Otherwise Instructors will be withdrawn.

The Irish Home Rule.

Burial of the Killed.

Affray Between Soldiers and Nationalists.

LONDON, July 30.—DUBLIN. Those killed in the recent affray between Soldiers and Nationalists were buried yesterday. Streets were crowded.

General Huerta's Movements.

JAMAICA.—Huerta leaves for Santander on August 2nd.

INDIAN TELEGRAMS.

(Associated Press.)

European War Tension.

Effect in India.

BOMBAY MONEY MARKET.

Little Effect Produced.

BOMBAY, July 29.—The war tension has as yet produced little effect on Bombay money market, which can be judged from the result of the Bombay Port Trust new loan, which closed yesterday at an average rate of 100-9-0.

Excitement in Government Paper.

There has been great excitement in Government paper. The market price went down to 95-2-0.

Better Feeling in Share Market.

Better feelings prevailed in the Share market.

At Karachi.

Banks Very Cautious

KARACHI, July 29.—The effect in Karachi of the European crisis and the fear lest England also should be involved has caused the Banks to operate very cautiously, and they are widening the margins between buying and selling.

Discounts Abnormally High.

Discounts at present are abnormally high, and a rise of the Bank of England rate is expected on Friday, when the Committee meets.

Uncertain by of Money Market in London.

The drawing rates, i.e., the remitting of money to London, have gone down, and the buying rates (firms selling against produce in the shape of bills) have gone up owing to the uncertainty of the money market in London.

Forward Business Refused.

Some banks have refused to operate forward business at all. There is enquiry for wheat in Karachi, and for the last day or two merchants have been letting it go.

HIGH BANK RATE IN LONDON.

A Deterrent to Business.

The high Bank rate in London is acting as a deterrent to business. The price of continental sugar has gone up. Business in the bazar is still quiet. Money in Calcutta is easy, owing to the late coming on of the jute crop, but the crop being a large one a lot of money will be required to finance it shortly.

Govt. Paper Rates Declined.

Government paper rates in Bombay have declined a little.

Foreign Shipping Refused.

Foreign shippinglines are refusing to book from Karachi to the continent, and the "Hansa line" has received instructions to withhold temporarily all bookings. Underwriters in London are quoting high rates for marine insurance. British shipping has not yet been affected and will not be affected unless Britain is forced into the European vortex.

Developments Carefully Watched

Generally, it may be stated that the whole of the markets in Karachi are on the toes of anticipation and are patiently and carefully watching developments. Prior to the crisis the markets were slack, and the war news has not yet had time to make any great impression.

Business at a Standstill.

CALCUTTA, July 29.—Business generally is still at a standstill though feeling, if anything, is easier.

Increased Coal Export Anticipated.

Coal interests anticipate an increased export demand in the event of a big war.

The Word "Swadeshi."

Its Use and Abuse.

CALCUTTA, July 29.—The officiating Inspector-General of Police, Bengal, has issued a circular warning Superintendent of Police and other officers against the habit, which has arisen especially amongst subordinate officers, of loosely using what may be called the cant term "Swadeshi" when sedition is meant. The circular continues that there is a desire to stimulate Indian Swadeshi industries which has the sympathy of Government, and it is undesirable that the term should be used in a different sense. This circular was first issued by the Government of Eastern Bengal and Assam three or four years ago and was subsequently issued by the Bengal Government.

Arrah Murder Case.

Application for Transfer Rejected.

CALCUTTA, July 29.—At the High Court to-day, before Justices Sherfuddin and Teunon, an application was made on behalf of the accused in the Arrah murder case. In this case the accused were being tried before the Sessions Judge of Arrah on charges of murder and dacoity, and twenty-five witnesses had been examined. The application was made on the ground that the Sessions Judge had already expressed an opinion which made the accused apprehensive that they would not get a fair trial at Arrah and that the defence Counsel and pleaders had retired from the case. Their Lordships rejected the application.

Delhi Conspiracy case.

Written Statements of the Accused.

WHOLE-SALE DENIAL OF ALLEGATIONS.

Dinanath's Evidence Challenged.

DELHI, July 29.—In the conspiracy case to-day the accused filed written statements denying membership of any criminal conspiracy, and challenging Dinanath's evidence and all statements that they discussed the murder or circulated the "Liberty" pamphlets.

Amirchand's Statement.

"GENERAL MASSACRE OF EUROPEANS.

Written in a Moment of Angers.

DELHI, July 29.—

Amir Chand stated that the document advocating a general massacre of Europeans was written in a moment of anger, at the refusal of the Chief Commissioner of Delhi, to consider the removal of Police surveillance over him. He intended to send the article to the "Modern Review".

Elimination of Objectionable Matter.

Manuscript Not Found.

DELHI, July 29.

When his feelings cooled, he decided to eliminate the objectionable matter, but he could not find the manuscript.

A Man of Strong Humanitarian View.

Everybody in Delhi would know that the article did not represent his real opinion as he was a man of strong humanitarian view.

Balraj's Statement.

CORRESPONDENCE WITH BALMOKAND.

His Marriage Opposed.

DELHI, July 29.

Balraj stated his correspondence with Balmokand concerned the letters of marriage, which he opposed since Balmokand had consumption.

Exaggerated High Flown Language.

It was written in an exaggerated high flown language.

Marriage as Good as Hanging.

Words "next step will bring you to gallows" referred to Punjabi saying that marriage is as good as hanging.

Hanwant Shahai's Statement.

HARDAYAL EXCULPATED.

No Anarchist or Seditious.

DELHI, July 29.

Hanwant Shahai stated that he was distant relative of Hardayal, but never heard him preach anarchism or write sedition.

British Government a Source of Benificence.

Accused believed that British Government was source of benificence to India.

Examination of the Accused.

The Court will examine the accused on Friday.

Heavy Floods in the Krishna.

30 Villages Submerged,

Fear Hanging Overhead.

KRISHNA, July 30.—The river has been rising gradually since last Thursday. It is now 20.2 feet over the Bezvada anicut. Water is flowing profusely through the Ayodhya old breach. Thirty villages have been submerged. The Avaniagadda diversion is threatening a breach every moment.

Precautions and Relief.

Raja of Challapalli.

Utmost precautions are being taken. The Zamindar of Challapalli has given 200 rupees and 5 bags of rice doles. Coddier is being distributed. Cattle and people have drifted largely from the affected villages.

The Collector on the Scene.

The Collector arrived yesterday. He is inspecting the affected villages. A foot and a half more of rise will make the river over flow the banks. There is yet no danger to life.

Orient Bank of India.

To Re-open Business.

LAWORE, July 29.—A General Meeting of the shareholders of the Orient Bank of India, which recently stopped payment, passed resolutions deciding to re-open business at an early date.

Sub-courts in Punjab.

Inspection by a Chief Court Judge.

SIMLA, July 29.—The deputation, during the coming cold weather, has been sanctioned of one of the Judges of the Punjab Chief Court to inspect the Subordinate Courts. An Additional Temporary Judge is to be entertained upon the Punjab Chief Court Bench for a period not exceeding six months during his absence.

Burma Chief Court.

RANGOON, July 29.—Justice Twomey has abandoned his original intention to take leave in continuation of the vacation of the Chief Court, and awaits himself of a month's leave from 3rd August. There will be no one acting in the absence of Justice Twomey. Justice Ormond also takes one month's leave prefixed to the vacation from the same date. Mr. Young, Government Advocate, as previously stated, officiates for Justice Ormond.

లక్ష్మి.

బలవత్ కృషి ధర్మము.

మెదడులో పలుకృషి లేకుండుట, స్త్రీలు వెళ్ళిగా యేడ్చుట, మలబద్ధము, విస్మయకరమైన ముగిసిన వానిని వదిలివేలి, పొలిపోవుట, నపుంసకత్వము మొదలగు వానిని వదిలివేలి, శరీరమునకు బలముచ్చును. ఇది దేహములో కండలను పెంచును. నెత్తునకు, మెదడునకు, రక్తనాళములకు విశేషము బలమొసంగును. మూడుబుడ్లు వాడవలసినది. విరోధము నయమగును. విరోధకృత్తమనుష్యుల యిట్లు కనపడును.

లక్ష్మి వియంజనము ప్రతిదినముండుటవలన బలమును సామర్థ్యమును, తేజస్సును ప్రసాదించును. మంచి ఆరోగ్యము మంచి దేహపటుత్వము యుండుటవలన గల జీవితార్థ విధి యొసంగును. బుడ్డి 1కి విలువ 2-4-0. మూడుబుడ్లు విలువ 6-4-0. లక్ష్మి ట్రానిక్ మాత్రలు, 32 మాత్రలుగల బుడ్డి 1-కి 2-0-0.

సోలు యేజెంటులు:—

లహారుడ్రగ్ స్టోర్సు,

నెం 106, మింట్ స్ట్రీటు, మదరాసు.

కలరామాత్రలు.

డబ్బీ 1-కి 12 మాత్రలు వెల రూ. 0-5-0.

కలరా ప్లేగువలనే ఒకవిధమైన అంటుజాడ్యము. ఇది గాలియందు నీటియందుపరమాణువులైన విషపురుగులు చేరుటవలన గలుగును. తగిలిన వెంటనే మందును తినుట అవశ్యకము. కలరా యున్నచోట నీటిని కాచిత్రాగుట యుక్తము.

గ్రహణిమాత్రలు.

20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రూ 0-8-0 వి. పి. 0-12-0

రక్తవిరేచనములు, బంక విరేచనములు, జిగురు విరేచనములు, అజీర్ణ విరేచనములు మొదలగునవి ఈ మాత్రలను మూడుపూటలు సేవించినతోడనే నిలిచిపోవును. వీనిని పిల్లలకుకూడ వాడవచ్చును. గుణము వెంటనే కనుపడును.

చుండుకు నూనె.

వెల సీసా 1-కి రూ 0-6-0. వి. పి. సహా 0-10-0

ఈ నూనెనురాచిన చుండు, పొట్టురాలుట, జిల, గోకుడు పుండ్లు మొదలగునవి మానును. దీనివలన వెండ్రుకలకు హానిగలుగక చక్కగ జెరుగ గలవు.

గజ్జికి తైలము.

వెల డబ్బీ 1-కి రూ. 0-8-0 వి. పి. సహా 0-7-0.

గజ్జి, చీడ శరీరమంతట వ్యాపించి ముఖముగ చిన్నపిల్లలకు విశేషభాధను గలిగించుచున్నవి. ఈ తైలమును నాలుగుపూటలు రాచిన తప్పక పనిజేయును.

అమృతాంజనము డిపో, 109, కేరికోడ్డు, పోర్టు, బొంబాయి. 9, జహంగీరువీధి, మదరాసు.

అభూతౌర.

కలరాకు మంచిమందు?

తప్పకవిమూచి నివారించు!

ఎట్టి సమయమునం దెట్లు ఈ ఔషధ సేవ చేయవలసి నదియు, మందుబుడ్డికి చుట్టియుండు కాగితములన సులభముగ తెలిసికొన నగును. అట్టివిధుల ననుసరించి ఉపయోగింప బడు ఈ ఔషధరాజము, మృత్యుస్వరూపమనదగు ఈక్రూర వ్యాధిని ప్రజాయుధమునలె గుణపరచుచున్నది. వేయేల! ప్రాణమునందాసక్తిగల ప్రతివారును దీనిని తరుణమునం దుపయోగించి ప్రాణదానమును పొందుదురనుట నిక్కము, నిక్కము ఒక బుడ్డి వెల రూ. 1-0-0; డజన్ బుడ్లు వెల రూ. 10-0-0

అయ్యుర్వేదభూషణ నోరి. రామశాస్త్రి, ఎ. కె. ఎ. సి. కయ్యుర్వేదనిలయమ్, బెజవాడ.

ఆనంద సంవత్సర సిద్ధాంతపంచాంగమ్

మంచికాగితము!

శుద్ధపత్రిక!!

చక్కని అచ్చు!!!

అమృతాంజనం డిపోవారి మందులను గొనువారలకు ఉచితము.

వలయువారు అర్ధణా చీటిని సంపుకొనవలయును.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు లోక విఖ్యాతమైన పరమామృతము.

చక్కనిడబ్బీలోనహా సీసా 1-కి 0-8-0 డజను 1-కి రూ. 5-4-0.

తామరతైలం. పండ్లపొడి. మోహినీతైలం.

వెల డబ్బీ 1కి 0-6-0 వెల డబ్బీ 1కి 0-2-0 5. తులముల నూనెగల

డజను 1కి 3-8-0 డజను 1కి 1-2-0 సీసా 1కి 0-12-0

పి. పి. భిక్షులు ప్రత్యేకము. అమృతాంజనం డిపో, నెం. 9, జహంగీరువీధి, మదరాసు. మండుల కేటాగు ఉచితముగ పంపిండును. అమృతాంజనం డిపో, 109, కేరికోడ్డు, పోర్టు, బొంబాయి.

ఆనంద సంవత్సరాది సంచిక.

చిత్రపటములతో చక్కగా ముద్రింపబడినది.

కోరువారు వెంటనే వాగు కొనవలయును.

9, జహంగీరు వీధి, బార్బిటవుడ్, మదరాసు.

MESMERISED TALISMAN.

ఇదియొక గొప్ప క్రియ నిమిద్దీ చేసిన తాయెడు. దీని ప్రభావ మత్యద్భుతము. దీని నలంకరించుకొనిన, దేహ సంరక్షణకు కాపు. 2 కలరా, అమృతాంజనం మొదలగు అంటు జాడ్యములను శోకనీయును. 3 భూతప్రేత పీకాచములను పాతాళిలును. 4 వ్యాధులు, పీడలు, అపదలు, గండములు తొలగిపోవును. 5 నొప్పులు, తీపులు, వాపులు, బిళ్లలు, దెబ్బలు, హరించును. 6 ఆరోగ్యము, అద్భుతము, విశ్వేంద్రము, బలము, సుఖము, ఉత్సాహముగలుగును. 7 క్రూరశత్రువులు ప్రియమిత్రులగుదురు. 8 నీవాదం గెలుచును. 9 సభకట్టు, సగృహన కళికరము. 10 నీవాక వ్యాపార, వ్యవహార, కార్యార్థ సమేతమై వెళ్ళబోవునపుడు దీనిని ధరించుకొని వెళ్లిన తప్పక జయమును, లాభమును పొందగలవు. దానియందట్టి మహిమవున్నదని ఆమ భవజ్ఞులు వేదోక్తమైయున్నారనుట వక్కాణించియున్నారు. ఇది సర్వోపద వేదియగు నొక మహిమయు మహాత్మునిచే గనిపెట్టబడినదేగాని కాలాచిత వేషదారులవలన గనిపెట్టబడినదిగాదు. స్త్రీపురుషులు ఆ బాలవృద్ధులందఱును తెప్పించుకొని ధరింపదగిన ఆ మూల్యమైన శుభకస్తమైన రక్షితాయెడు. వేయేల! ఒక్కటి తీసుకొని పరిక్షింపుడు. అది ఆనందసముద్రమున నిన్నీల లాడించుట నిజము.

తాయెడు వెల రూ 1-8-0 లు మాత్రమే.

వలయువారు:— పి. రాఘవజనార్దనరావు,

మెస్మరిస్టు యినిషి ట్యూట్, 2ంగోలు. (గుంటూరు జిల్లా)

FREE! ఉచితము!! FREE!!!

ఉచితము!! 10 కె.టి. బంగారు పాత్రీగల పాన్ మెను ఉచితము!!!

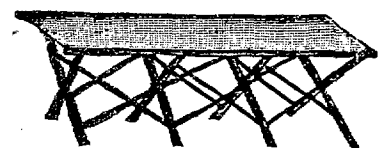
దర్బారుపాం, తలనొప్పలకు, పొన్ననొప్పలకు, కీళ్లనొప్పలకు, పురాణవాత, మేహనొప్పలకు, పక్షివాతములకు, దెబ్బలు, పోట్లు, వాపులు, పుండ్లు, దగ్గు, నెత్తమునకు, కేలు, క్షేలు, మొ॥ విష జంతువులకాట్లకు, పుండ్లకు, మంచిమందు. సీసా 1-కి రూ 0-6-0. 12 సీసాలు రూ 4-8-0. 12 సీసాలు ఒకసారి తెప్పించుకొనువారికి ఒక మంచిలీవరువాచి (కేలు గడియారము గాని) లేక 14 కె.టి బంగారు పాత్రీగల పాన్ మెను కలయుగాని, లేక ఒక 10 కెటి బంగారు చలువతెల్లఅద్దము, పురోధనములు గూడుతో గాని ఈమూడులో యేదైన ఒకటి ప్రజంతుగా బహుమానం ఇయ్యబడును. మా బంగారు పురోధనములు యెచ్చటకొచ్చును రూ 5-8-0 లకు తక్కువ ధరకొనేరదు. కొద్దికాలమువరకే యిచ్చెదము. త్వరపడుము! వచ్చుపడుము!! మంచి లీవరు (వాచ్) కేలుగడియారములను కొనుగోము.

14 కె. టి. బంగారు పాత్రీగల పాన్ మెను ఉచితము!

జి. ఆర్. దాసు అండ్ కో., తానుకు, (క్రిష్ణా జిల్లా)

G. R. Dass & Co., Tanuku, (Krishna District.)

Gold Medal Camp Cot.

అమెరికా దేశములో చేయబడిన

క్యాంపుకాట్.

ఈ క్యాంపు మడతమంచము 1000 పానుల బరువును భరించగలదు. 6 అడుగుల 4 అంగుళముల పొడవు, 2 అడుగుల 6 అంగుళముల వెడల్పు, 4 అడుగుల 8 అంగుళముల రైటు. మంచము ధర 9-0-0 మంచము మడిచిపెట్టు సంచి 2-0-0 దోమతెర 4-0-0 దోమతెర కర్రలు 2-0-0 ఈసామాను అన్నింటితో పూర్తి ధర 16-8-0 అడ్వాన్స్ రెండు రూపాయలు పంపవలయును. సామగ్రి అమ్మబడు వర్తకశాల:-రామకోటి బిల్డింగ్ లో గలవు ఉత్తరములు:—గోతా అండు కంపెనీ,

57, ఆదెప్పనాయక వీధి, (ఎ. పి.)

(17 14)

మదరాసు. అనివారము.

భవిష్యత్.

క్రయం రూ. 2

జన్మపత్రికా.

ఈమె బిడ్డల జనన సంవత్సరము, మాస, తిథి, వార, జననకాలముల చక్కగా వ్రాసిపంపియెడల మేమిచ్చుట జననకాలమును నిర్ణయించుకొని జనన తుంపలి - ఇంక కుండలి మహాదళ మొదలగునవి చేర్చి భిక్షువునకు బాహ్యక్షేత్రోపచారాలిచ్చి, నోవము మొదలగునవి యుండినంత తిప్పివేయవలె కాంతి చానానలంకేయుక్రమమున్న, మాతాపితృవిప్రమును నిచాంచి భిక్షువునకు నిక ముందు నిచ్చిన సంకల్పములలో. నిట్టిగండములకలె రాగల విషయమును భిక్షువుయొక్క, ఆయుష్యప్రమాణ విషయమునుసహ విశదముగా వ్రాసి జన్మపుత్రోపశిధిపరిచి పంపెదము.

బాలగ్రహ నివారణ మహాయంత్రము.

ఈ మహాయంత్రము నొక వెండితాళంతో కేర్చి పద్ర పరిచి బిడ్డలకుం గట్టినచో ౧౨ సంవత్సరముల వరకు రాగల బాలారిష్టము ఖండితముగా పరిహారము గాగలదు.

బాలగ్రహ నివారణ యంత్రమునిచ్చి చేరి జన్మపుత్ర. వెల రూ 2

విలాసం:— పి. హెచ్. ఎం. సిద్ధాంతము.

హోమరసేనాని (జిల్లా బల్లారి)

